

Revista d'El Far d'Empordà

EDICIÓ ESPECIAL REVISTA NÚMERO 40. 1977-2015

HORARIS DE SERVEIS

AJUNTAMENT

Dilluns, dimecres i divendres
Obert de 10:00 a 13:30 h
Dimarts i dijous, tancat
Podeu trucar per concertar cita prèvia a hores convingudes.

SERVEIS SOCIALS

Treballadora social
Educadora social
De dilluns a divendres de 8:00 a 15:00 h. Demanar cita prèvia.

SERVEI D'URBANISME

Arquitecta municipal.
Demanar cita prèvia a l'Ajuntament.

JUTJAT DE PAU

Jutgessa de Pau.
Demanar cita prèvia a l'Ajuntament.

RECOLLIDA DE MOBLES I

TRASTOS VELLS

A la depuradora municipal de dilluns a divendres de 15:00 a 18:00 h.

CORREUS

Horari atenció al públic:
de dilluns a divendres de 13:00 a 13:30 h. Oficina de Correus de Vilamalla.

CONSULTORI MÈDIC

Metge: **Dr. Pedro Aparicio**
Dijous de 10:00 a 13:00 h
Infermera: **Dolors Golobardes**
Dijous de 10:00 a 13:00 h
Per demanar hora de visita i receptes: De dilluns a dijous tarda de 15:00 a 19:00 h al telèfon del dispensari o bé dirigir-vos al casal de la gent gran en aquest mateix horari, i els dijous al matí de 9:00 a 13:00 h al telèfon del dispensari o al mateix consultori. Durant els altres dies de la setmana veure els altres dispensaris dels pobles adjunts.

ESCOLA

Horari acadèmic:
De 9:00 a 12:30 h i de 15:00 a 16:30 h

CASAL DE LA GENT GRAN

De dilluns a divendres de 15:00 a 19:00 h

MISSES

Diumenges i festius a les 10:45 h

CENTRE CÍVIC

Divendres, dissabtes, diumenges i festius de 17:00 a 21:00 h.
S'adapten horaris a dies de futbol.

TELÈFONS

Ajuntament	972 51 11 08
Fax	972 67 36 05
Serveis socials	972 67 70 50
Dispensaris Municipals:	
Far d'Empordà.....	972 502 905
Fortià.....	972 53 41 88
Vilasacra.....	972 50 56 53
Riumors.....	972 53 42 72
Escola	972 67 00 88
Casal de la Gent Gran	972 50 29 05
Parròquia Mn. J. Pratdesaba ..	972 50 03 31
Mossos Esquadra	112
Polícia Nacional.....	091
Polícia Nacional (Figueres)	972 67 75 60
Guàrdia Urbana (Figueres)	972 51 01 11
Bombers	085
Creu Roja (Figueres)	972 67 29 39
Emergències	112
C.A.P Ernest Lluch	972 67 76 31
C.A.P. Figueres sud	972 67 72 08
Servei cita prèvia C.A.P.	902 11 14 44
Hospital de Figueres	972 50 14 00
Clínica Santa Creu	972 50 36 50
Hospital Dr J. Trueta	972 94 02 00
Protecció civil	972 20 34 35
Consell Comarcal Alt Empordà ..	972 50 30 88
Renfe (Figueres)	972 50 46 61
Estació autobús (Figueres)	972 67 33 54
Diputació Girona	972 18 50 00

AUTOBÚS ESCOLAR E.S.O. I.E.S. CENDRASSOS 2015/2016

Sortida: El Far 7.50 h - Arribada: 15.00 h

FESTES LOCALS DEL FAR D'EMPORDÀ

Festa d'hivern: Cap de setmana més proper a Sant Martí (11 de novembre)

Festa d'estiu: Durant el mes de juliol.

HORARIS SARFA

	400	401	400	401		401	401	400	401	400
Figueres (estació)	08.45	13.30	18.00	20.15	Belcaire d'Empordà	07.30	08.40	-	14.40	-
El Far d'Empordà	08.55	13.40	18.10	20.25	L'Escala	07.40	08.50	12.25	14.50	19.00
Fortià	08.59	13.44	18.14	20.29	Viladamat	07.50	09.00	12.35	15.00	19.10
Riumors	09.02	13.47	18.17	20.32	L'Armentera	07.55	09.05	12.40	15.05	19.15
La Bomba	09.05	13.50	18.20	20.35	St. Pere Pescador	08.00	09.10	12.45	15.10	19.20
Vilacolum	09.10	13.55	18.25	20.40	Torroella de Fluvià	08.05	09.15	12.50	15.15	19.25
Vilamacolum	09.15	14.00	18.30	20.45	Vilacolum	08.10	09.20	12.55	15.20	19.30
Torroella de Fluvià	09.20	14.05	18.35	20.50	Vilacolum	08.15	09.25	13.00	15.25	19.35
St. Pere Pescador	09.25	14.10	18.40	20.55	La Bomba	08.20	09.30	13.05	15.30	19.40
L'Armentera	09.30	14.15	18.45	21.00	Riumors	08.23	09.33	13.08	15.33	19.43
Viladamat	09.35	14.20	18.50	21.05	Fortià	08.26	09.36	13.11	15.36	19.46
L'Escala	09.45	14.30	19.00	21.15	El Far d'Empordà	08.30	09.40	13.15	15.40	19.50
Belcaire d'Empordà	-	14.40	-	21.25	Figueres (estació)	08.40	09.50	13.25	15.50	20.00

Feiners - de dilluns a divendres

Diaris - de dilluns a diumenge

Dissabtes, diumenges i festius

SUMARI

Serveis	2
Sumari i editorial	3
FARUS, el nadó que se'ns ha fet gran	4
L'Ajuntament informa	6
L'escola	
Presentem els grups	8
Alguns flaixos	10
Projecte Univers	12
Estrenem aulari nou	14
Escola dels pares-AMPA	15
La bata del "cole"	16
"Comprar el soldat" del Far	17
En Pere de l'Hostal i la Lola	19
Any 1608, un tornado sobre el Far	21
El Far d'Empordà	
Quaderns de la Revista de Girona	23
Fotografiar el Far	23
El Far d'Empordà ja té llibre	24
Festa de la gent gran 2015	24
El casal de la gent gran ha fet tres anys	25
Associació Juvenil Atalaia	26
Marina Oliva Gibert, pintora	28
El nostre nou poble	29
Col·laboradors	30
Comiat del Dr. Jaume Bertran	38
Les festes del Far d'Empordà i les pabordesses ..	39
Nom, renom i malnom de les cases del Far d'Empordà	
Can Tuies	40
Mas Roca Puntosa	41
La màgia de Pinterest	42
Collage carnestoltes	44
Concurs dibuixos de Nadal	49
El nou disseny del rentador	49
Sobre els valors morals i el desenvolupament del caràcter	50
Activitats esportives	51
150è aniversari d'Enric Morera	51
10 anys de poesia a la fresca	52
Aprentent a cosir	53
Diada Nacional de Catalunya	54
Eleccions al Parlament de Catalunya	
27S El Far d'Empordà 2015	55
De muntanyes i corriols any 2015	56
Agenda del Far actiu	57
Receptes de cuina	60
Entreteniments	62
Programa de la festa	63

PORTADA i CONTRAPORTADA: Portades de les 39 revistes anteriors a aquesta edició.

AGRAÏMENT: A la Conxi Molons per totes les fotos cedides

EDITA I PATROCINA:

Ajuntament del Far d'Empordà
Àrea de Cultura.

IMPRIMEIX: Impremta Pagès

EDITORIAL

Mantenir viva una revista durant quaranta números no és una tasca gens fàcil. Tots els inicis de les coses solen fer-se amb il·lusió i pensant que serà per molt de temps i la continuïtat estarà assegurada. A mesura que avança el temps, però, els col·laboradors, les inquietuds i gustos van canviant i és possible que allò que es va iniciar amb tant delit vagi perdent pistonada. El moment i l'objectiu inicial tampoc és el mateix i, sovint, l'activitat va decaïent a poc a poc fins que acaba desapareixent.

La revista FARUS ha estat i és un exemple de com l'empenta i ganes de mantenir viu el caliu del primer grup de joves a mitjans dels anys setanta del segle passat és possible gràcies a la gent del poble que ha mantingut l'interès i la constància durant gairebé trenta-vuit anys. Malgrat algun període de silenci, la revista FARUS ha anat sortint al carrer cada festa major de Sant Martí. Puntualment. Amb constància i esforç de molta gent col·laboradora que ha dedicat uns moments del seu preuat temps a escriure per la revista.

Per tot això i més, cal que aquesta editorial agraeixi públicament l'esforç de tota la gent que la fa i l'ha fet possible. Des de la persona que escriu un brillant article a la que ens deixa una fotografia per il·lustrar un text o ens suggereix alguna cosa per tal de millorar. Tothom hi té cabuda.

Si resseguim les pàgines de FARUS a través dels anys, podem copsar el canvi que el poble ha anat experimentant durant tota l'etapa democràtica del nostre país. Es tracta d'un calidoscopi de colors (alguns en blanc i negre) que ens retorna al passat o ens avança a l'actualitat, depenent del moment. La revista FARUS ja forma part de la memòria col·lectiva del poble i no és agosarat subratllar que, és motiu de consulta per a qualsevol estudi referent al poble. A través de les seves pàgines han passat la majoria dels veïns i veïnes que han explicat retalls de la seva vida o han plasmat les seves inquietuds i reflexions deixant-ne constància escrita.

Avui teniu a les mans el número quaranta. Estem al mes de novembre de l'any 2015 i si obriu la revista, trobareu pinzellades d'aquest any que quedaran escrites pel record.

Per tot això i molt més, és d'obligat compliment dir que FARUS és la revista de tots i per a tots els elfarencs. Els d'ara i d'abans... i dels que han de venir en el futur.

Obrim una nova edició que la durem a terme tots junts amb aquesta il·lusió de sempre. Per això, podeu enviar al llarg de tot l'any qualsevol cosa que vosaltres creieu interessant, sigui un escrit informatiu, una recepta de cuina, un dibuix, un suggeriment, etc. Us assurem que tot és molt ben rebut i us donem les gràcies per endavant.

Correus electrònics mitjançant els quals podeu contactar:

Marta Ferrés: sife-argila@hotmail.com

Rosa M. Moret: rmoret2@xtec.cat

Esther Jofre: estherjoco@gmail.com

Eva Roca: joaneva23@gmail.com

Recordeu que la revista es reserva el dret de corregir els escrits tant a nivell ortogràfic com gramatical i a publicar-los en un número o bé el següent, en funció de l'espai disponible i de la data de lliurament.

Moltes gràcies a tots i us desitgem una molt bona festa de Sant Martí.

El consell de redacció

Amb el suport de:

Ajuntament del
Far d'Empordà

Diputació de Girona

FARUS, el nadó que se'ns ha fet gran

Devia ser l'any 1976 quan vaig tenir ocasió de veure el contingut d'un bagul de records, que feia anys que reposava a les golfes d'una casa del poble de Les Escaules. Entre els objectes que m'anaven ensenyant (llibretes i llibres d'escola, fotografies antigues, etc.) vaig poder fullejar una publicació dels anys trenta. Era un opuscle local de varies pàgines, en format quadern. La gent del poble hi col·laborava escrivint poemes, relats i s'anunciaven fets i esdeveniments de l'any, en ocasió del tema central que era l'anunci dels actes de la festa major. Tenia una bona qualitat d'edició ateses les circumstàncies de l'època en què s'havia editat, als anys trenta, en temps de la Segona República.

Com ja sabeu, a l'estiu de l'any 1977 una colla de nois i noies d'El Far, amb moltes ganes de fer coses i l'energia pròpia del jovent, es van anar reunint amb la intenció de recuperar la celebració de la festa major del poble. La pluja d'idees per fer coses va anar engrescant els assistents amb nombroses propostes, més o menys factibles. Una persona propera a mi, en aquells moments, filla d'aquella casa de Les Escaules, coneixent la meva afició per l'escriptura em va suggerir que podríem fer una revista com la de Les Escaules. Dit i fet, vaig llençar la idea, que de seguida va rebre l'acceptació entusiasta de tots els joves.

El primer exemplar va ser fet amb mitjans molt precaris, amb fulls impresos utilitzant una multicopista del col·legi del Collell, on estudiaven alguns dels joves. No tenia ni nom i li vam posar com a títol "Festa major del Far d'Empordà, 19 i 20 de novembre de 1977".

El segon número també va ser imprès a multicopista a la rectoria de la parròquia de la Sagrada Família de Figueres, que en aquells moments estava ubicada a l'ac-

tual Col·legi Josep Pallach. Ja l'havíem batejat com a "FARUS. Revista anual d'El Far d'Empordà" i a la portada apareixia una fotocòpia d'una fotografia feta per en Josep Oliva de la plana empordanesa vista a través del campanar.

La novetat del tercer número és que la coberta ja era d'impremta, amb una fotografia de portada, mentre que el contingut interior combinava impressió a multicopista amb fotocòpies de fotografies. L'increment de la despesa va comportar la necessitat de demanar l'esponsorització, en aquesta primera ocasió de la Caixa Rural de Girona, després de la Caixa de Girona i la Caixa de Pensions.

A partir del quart número va començar a tenir cara i ulls, perquè es va fer edició sencera a la impremta Gràfic-Art Figueres, d'en Demetrio Tetilla, i a partir del número 5 vam demanar col·laboració econòmica d'industrials, tallers, empresaris i cases comercials de la rodalia, a canvi d'un espai publicitari. Val a dir que sempre vam trobar una bona predisposició per part de tots, sobretot a nivell local dels tallers de l'Eudald Ferrés, Pere Valent i d'en Pitu Pagès, construccions Morillo, Electrotècnia Estels, Fotografia Oliva, Carnisseria Moret, Productes Coll-Verd, Subministres El Far, etc. Però també molts altres comercials i industrials de Figueres o rodalia. Recordo dels primers anys en Claudi Puig, aleshores gerent de La Casera, que ens proporcionava begudes, globus i material per a les festes infantils i trofeus pel partit de futbol, i la malaguanyada Maria Rosa Ymbert, aleshores bibliotecària de la Caixa, que ens aconseguia llibres per al nostre projecte de biblioteca local.

Tot i que els continguts van ser de bona qualitat des del començament, van aparèixer més col·laboradors i nous anunciants, i de mica en mica es va anar millorant la pre-

sentació, fins que el número 8, de l'any 1984, va tenir la primera portada en color, amb una foto emblemàtica d'en Josep Oliva, el fotògraf oficial de la revista i del Grup de Joves.

Després del número 13, de novembre de 1989, va haver-hi una aturada de nou anys sense revista, coincidint amb la dissolució del Grup de Joves. Però sortosament l'any 1998, el relleu generacional i una nova fornada de joves, va portar a la constitució de l'Associació Juvenil Atalaia, i el projecte va tornar a agafar embranzida, fins el punt que durant deu anys (entre 1999 i 2008) es van fer dues edicions, al juny i al novembre, coincidint amb la festa d'estiu i la Festa Major. Des del primer moment es fa palès un canvi d'estil, més modern, una presentació més amable i es compta amb el vital suport de la Secretaria General de Joventut de la Diputació de Girona i de Copisteria Esteve.

La darrera etapa comença l'any 2007, coincidint amb el número 30, en què adopta un format de gran qualitat d'edició, gràcies a la professionalitat de Gràfiques Trayter, primer, i la Impremta Pagès d'Anglès després.

Si parlem del preu, a mena de col·laboració, que es demana als lectors, ha evolucionat de les 50 ptes. del començament a les 300 ptes./1,8 € de la segona etapa, 2 € des de 2002 i 3 € a partir de 2005.

Vull tenir un record per a totes les persones que hi han col·laborat any rere any, en especial pels que han traspassat en el decurs d'aquests anys passats, com en Jaume Roviras, en Pere Coll, i algun altre, que cada any esperaven amb il·lusió l'arribada de la festa per poder participar amb els seus escrits, i sobretot la Teresa Teixidor, que ens va deixar quan encara no li tocava. També

hem tingut plomes de prestigi, com l'Emili Casademont, Josep M. Bernils, Josep M. Dacosta, Alfons Gumbau, Núria Munárriz, Josep Valls, Montserrat Vayreda, etc.

Parlant de col·laboradors, si us pregunto quantes persones han participat en el contingut d'aquestes 39 edicions, estic segur que quedaríeu ben lluny d'encertar-ho, perquè jo mateix he quedat sorprès. Ni més ni menys que 220 persones hi han col·laborat fins ara. Els anys que hem tingut més participació han estat el 2002 i 2011, amb 29 col·laboradors. Globalment ens dona una mitjana de 18 col·laboradors per número, que està molt bé, tenint en compte l'evolució i que els primers anys érem molt pocs.

I per acabar, aquesta fita no hagués estat possible si no haguéssim tingut al capdavant unes persones que ho han liderat. Per experiència sé el que costa i el que això suposa, demanar articles, tenir-los a temps (sempre n'hi ha que es desperten a l'últim moment), revisar-los o repicar-los, fer la compaginació, la portada, l'editorial, les fotos, els anunciants, contactar amb la impremta, revisar la maquetació, anar a buscar les revistes i fer-ne la distribució perquè arribi puntualment a les vostres mans. Em refereixo a la Judith Jofre, les germanes Bayés, la Teresa Teixidor, la Xènia Semis, la Lourdes Ferrés, l'Esther Bartolomé, els Company (disculpeu si em deixo algú), i ja en l'etapa més recent el tàndem format per la Marta Ferrés, l'Esther Jofre, la Rosa M. Moret i l'Eva Roca, que ha donat com a resultat una revista de qualitat de la qual ens sentim molt orgullosos, i ens permet tornar al títol inicial: el nadó se'ns ha fet gran.

I així, d'any en any i sense defallir, amb orgull i plena satisfacció per la feina ben feta, hem arribat a l'edició número 40, i confiem poder seguir caminant així durant molts anys.

JmCompany/15

L'AJUNTAMENT INFORMA

En les eleccions municipals del passat 24 de maig el resultat de les votacions en el nostre municipi va ser:

- Nuls: 7 vots
- En blanc: 17 vots
- Independents per El Far Candidatura de progrés (CP): 192 vots

En data 13 de juny de 2015 es va formar el nou Ajuntament i va quedar constituït de la següent forma:

- Alcalde: Jaume Arnall Figueras
- 1r tinent alcalde i regidor d'urbanisme i sòl industrial: Joan Subirós i Bret
- 2a tinent alcaldessa i regidora d'hisenda, joventut, benestar social i medi ambient: Maria Elena Capablo Herrador
- Regidor de festes i esports: Jordi Quiñonero i Sáez
- Regidor de serveis municipals i nucli de El Far d'Empordà: Josep Coll i Hospital
- Regidor d'educació, seguretat viària i nucli de l'Oliva: Joan Jofre i Company
- Regidor de salut, agricultura i camins: Francisco Ferrera Maqueda

CONTENIDOR DE RECOLLIDA DE MOBLES I TRASTOS VELLS

L'Ajuntament ha instal·lat a la depuradora un contenidor de recollida de mobles i trastos vells i de dipòsit de restes vegetals. Es pot portar a terme de dilluns a divendres de 15 a 18 hores.

L'AJUNTAMENT CONTINUA AMB LA SUBSTITUCIÓ DE LÀMPADES DE VAPOR DE SODI PER LEDS

L'enllumenat públic existent, de làmpades de vapor de sodi, s'està substituint de manera progressiva per làmpades de leds a tot el nucli antic. Des del punt de vista econòmic, els leds són més cars, però tècnicament són més eficients, presenten major vida útil i no contenen mercuri.

MODIFICAT PROJECTE RECTORIA

Com a conseqüència de l'inici de les obres de rehabilitació de l'antiga rectoria, i del seu enderroc fortuït es van haver de paritzar les obres per tal de modificar el projecte.

Vista la situació, es planteja que no té cap mena de sentit intentar reconstruir l'antiga rectoria i es proposa replantejar el projecte de manera que el modificat proposi un edifici que no sobresurti i posi a primer pla la Muralla i l'Església de Sant Martí, posant en valor els elements de patrimoni arquitectònic, conservant totes les visuals privilegiades que s'observen des d'aquest punt enlairat de la plana.

Els objectius que es volen assolir són: la construcció de l'edifici semisoterrat, destinat a equi-

pament sociocultural com a centre d'interpretació del paisatge; l'obertura de l'Església a la plana, preservant les visuals de l'Església de Sant Martí; la rehabilitació de l'antiga muralla del castell de El Far d'Empordà i l'aprofitament de l'espai públic.

En la fase d'excavació per a executar la fonamentació, del projecte modificat, s'han localitzat restes arqueològiques, les quals han hagut de documentar-se.

CESSIÓ DE LA CARRETERA DEL PONT DEL PRÍNCIP

A finals de l'any 2014 es va cedir, mitjançant un conveni, la carretera local a la Diputació de Girona, que properament portarà a terme la rehabilitació del ferm i altres elements tècnics i funcionals de la mateixa. Es portarà a terme la millora d'una corba perillosa, així com els elements de contenció i de senyalització que siguin necessaris. D'altra banda, a la calçada del tram final, just a l'entrada del nucli, se li donarà més amplada, per tal d'igualar-la a la de la resta de la carretera.

L'ESCOLA

ELS GRUPS DE L'ESCOLA CURS 2015-2016

Us presentem els grups d'alumnes que aplega l'escola EL FAR D'EMPORDÀ durant el curs escolar 2015-16

CISTELLERS P3

Felip, Ricard, Gina, Martí, Mar, Carmen, Marina, Didac, Gala, Oriol, Biel, Iris, Gemma, Julià amb les senyoretes Raquel i Janine.

FORMATGERS P4

Javier, Xavier, Èlia, Xavi, Jan P., Martí, Júlia, Pol, David, Jan S., Naia amb les senyoretes Esther i Lidia.

PASTORS P5

Laia, Amèlia, Igor, Marc, Martí, Júlia, Hugo, Ona, Noa, Paula amb les senyoretes Rosa Maria i Anna. Falta en Carlos.

TEIXIDORS 1r (CI)

Laia, Artur, Noemi, Noel,
Maxe, Pol, Noa, Arnau,
Ferran, Jan, Marc, Maria,
Júlia, Oriol, Martí, Joel
amb la senyoreta Àngels.

JOIERS 2n (CI)

Sergi, Raquel, Nayara,
Natàlia, Lila, Quirze, Jan,
Arnau, Anna, Abigail amb
la senyoreta Anna Maria.

FUSTERS CM

Jesús, Unai, Guillem,
Anais, Maria, Ona, Judit,
Mercedes, Èlvia, Miquel,
Jan, Martí, Emma,
Olequer, Izan amb la
senyoreta Laura.

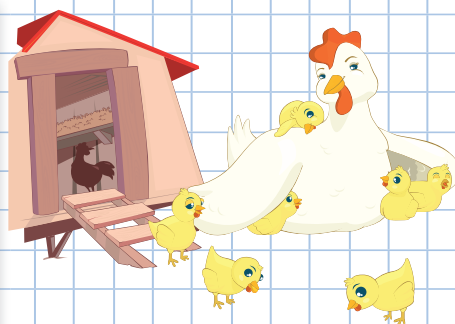
APICULTORS CS

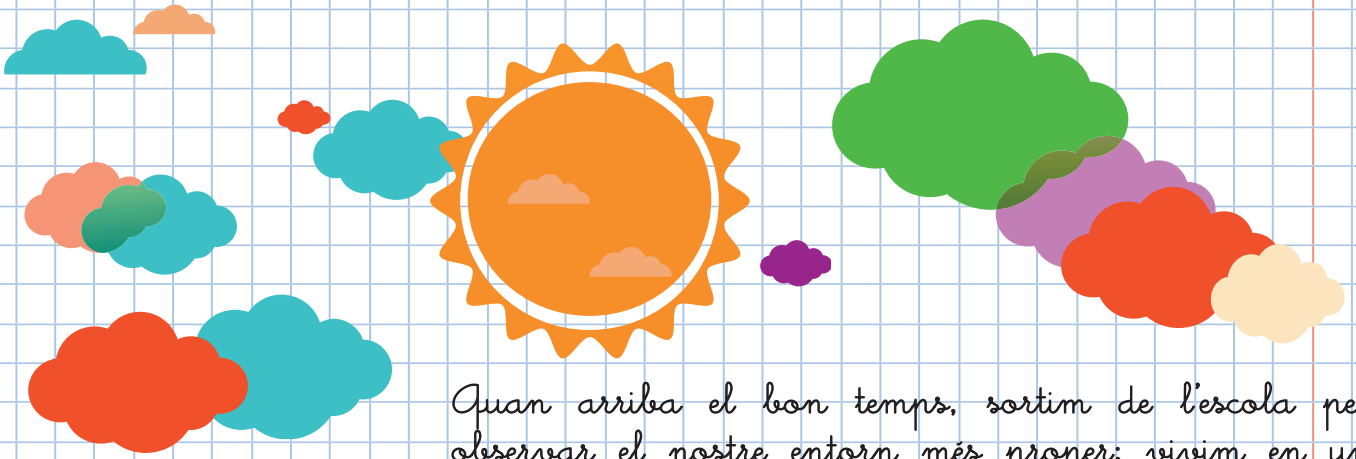
Ainhoa, Sandra, Júlia,
Gisela, Paula, Xènia, Xavier,
Abel, Oriol G., Daniel,
Esteban, Oriol B., Adrián,
Joel, Emma, Laia S., Laia
J., Nerea, Adrià, Nil amb els
mestres Dani, Alba i Elisabet.

ALGUNS FLAIXOS DE LES NOSTRES ACTIVITATS

Hem conegut el polli acabat de néixer del mas Soms, hem anat a peu fins a Vilatenim on hem fet un taller de pa amb la Cati, hem visitat Subministres El Far, hem muntat un teatre amb ombres xineses, hem celebrat l'English Day amb l'ajut de la Lisa O'keefe, hem visitat el Museu dels Joguets i el Museu de l'Empordà... Activitats totes amb objectius competencials que ajuden els alumnes a completar la seva formació acadèmica. També hem estrenat el galliner i cada setmana ens emportem ous frescos per sopar.

Quan arriba el bon temps, sortim de l'escola per observar el nostre entorn més proper; vivim en un lloc privilegiat on la natura ens ofereix un munt de possibilitats que entronquen amb el projecte curricular: observació, manipulació, conèixer i utilitzar de manera apropiada el vocabulari adquirit, enfortir els vincles entre els alumnes i el poble... Tot plegat, per aconseguir alumnes més compromesos i socialment més adaptats a les diferents situacions que els depararà el futur.

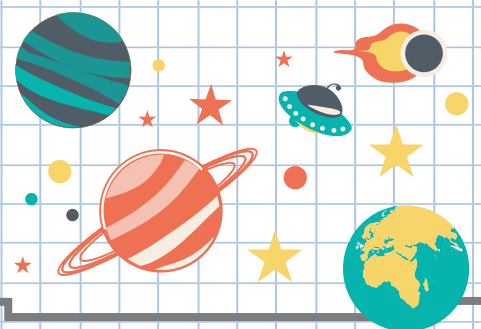

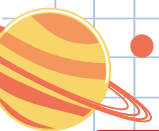
PROJECTE DE L'UNIVERS

Durant el curs escolar 2014-15 a la nostra escola hem treballat com a projecte interdisciplinari l'univers i tot el món que l'envolta. Un tema molt engrescador que ha permès als alumnes conèixer tots els planetes, experimentar diferents fenòmens astrofísics, visitar observatoris, mirar a través de telescopis gegants, crear la nostra biblioteca espacial i, fins i tot, observar en directe un eclipsi solar! Vegeu algunes de les activitats més destacades.

Als tallers interaules d'infantil, hem creat un rellotge solar, hem fet una maqueta d'un eclipsi lunar... Els alumnes d'inicial hem ubicat els nostres planetes repartits pel poble i fora d'ell per tal d'aproximar la distància entre ells. També hem fet moltes sortides a parcs astronòmics com per exemple, el de Sabadell o el del Montsec.

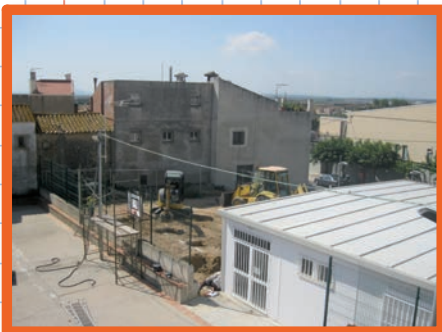

Per carnestoltes, hem creat les nostres pròpies disfresses ambientades en l'univers, els planetes per decorar els passadissos, els nostres lapbooks espacials, les nostres caixes mòbils amb material per emportar-nos a casa, hem entrat en un planetari mòbil,... Un munt d'experiències per descobrir una mica més aquest fascinant món que ens envolta.

ESTRENEM EL DARRER AULARI PREFABRICAT

Aquest passat curs 2014-15 vam estrenar el segon aulari prefabricat on es troben situades dues aules grans, un nou despatx i uns serveis pels alumnes. És l'últim mòdul que ens poden ubicar donada la manca d'espai que l'escola pateix durant els últims anys. Actualment l'escola compta amb noranta-nou alumnes repartits en set aules i una plantilla d'onze mestres. Bones perspectives per una escola que no fa gaires anys va estar a punt de tancar-se.

L'ESCOLA DELS PARES - AMPA

Quan els nostres fills tenen tres anys comencen una nova etapa que els canviarà la vida. Serà el moment en el qual els pares deixaran de ser els protagonistes per unes hores, en les vides dels seus fills. Comença l'escola.

Fins a aquesta edat, el nostre paper com a pares s'ha centrat en el benestar del nen; que dormi, que mengi, que jugui i que no li manqui res per arribar a ser un nen feliç. L'entrada a l'escola es viu des de la incertesa de la separació. Durant moltes hores, unes altres persones vetllaran per la seva cura mentre comencen a desenvolupar la seva pròpia personalitat.

A partir d'aquest moment, s'obre un ventall de possibilitats i noves experiències que no sempre són fàcils de gestionar pels pares. Contínuament, ens hem d'escoltar que l'escola és el millor per a ells, que han de sortir de l'ou, que han d'aprendre a conviure,... però... i els pares?, ja hem tingut prou escola?, ens queda quelcom per aprendre?

Des que nosaltres anàvem a escola han passat molts anys. La majoria ni tan sols recordem el nom de les nostres mestres o companys de classe. Quan som adults, abans de ser pares, la nostra vida era la que ens marcàvem, podíem controlar-la (o com a mínim ho intentàvem) i la dirigíem cap on creïem que anava millor segons els nostres interessos. I de sobte, arriba aquesta etapa de ser pares amb nens a l'escola i això sí que és un gran canvi per a tota la família!

Els pares també necessitem un període d'adaptació a l'escola. Darrere les tanques del centre, s'amaguen uns desconeguts que eduquen els nostres fills, juguen amb ells, ens posen normes, ens aconsellen sobre la seva educació,... i, a sobre, s'emporten tota l'admiració dels nostres petits. Si tens una mica de sort, fins i tot pots arribar a parlar una estoneta al dia sobre com ha anat la jornada del teu fill. Si no és així, aquests desconeguts s'emporten hores d'experiència fora del teu abast.

És per tot això que l'escola també educa els pares. La primera lliçó que aprens és que el teu fill, com tots els altres, ha de complir unes normes mínimes de convivència. Que les excepcions, capricis i carantoines s'han de deixar a casa. A l'escola tots són iguals. Una gran lliçó per a uns pares entregats en cos i ànima als seus petits.

Una vegada passada aquesta primera etapa d'incertesa i adaptació, arriben les amistats i les relacions socials. Resulta que els desconeguts són uns mestres als que els nostres nens adoren i amb els quals nosaltres també hem d'aprendre a relacionar-nos correctament tot assumint cadascú el paper que li toca.

A l'escola, el nen no es relaciona només amb els nens que volen els seus pares, si no amb els companys que ells escullen lliurement. Comencen a socialitzar-se i això, també a esquenes nostres. Hem d'anar a festes d'aniversari i altres activitats, per tant, també ens obliguen a que ens sociabilitzem entre nosaltres. Comences a conèixer gent d'altres àmbits. No són amics, ni família, no són companys de feina. De vegades, ni tan sols són veïns, però resulta que són els pares dels amics del teu fill i això, els converteix automàticament en els teus aliats o, com a mínim, en persones amb les que has de conviure i entendre't-hi. Una altra lliçó apresada. Res de prejudicis ni primeres impressions!

I ja no parlem de la part acadèmica. Tot el dia comentant els deures, principal font de conversació en els parcs i festes infantils. De sobte ens posen contra les cordes... quina és la capital d'Estònia?, a la meua època aquest país no existia... Les taules de multiplicar?... ja ni me'n recordo!... Com que ara no existeix ni el subjecte ni el predicat?... si tota la vida han existit!... Com es diu papallona en anglès?... jo estudiava francès!

I mentrestant, els nostres fills van creixent, aprenent i desenvolupant la seva personalitat. Ens obliguen, amb l'ajuda dels seus mestres, a posar-nos al dia, a col·laborar, a cooperar i a fer-nos adonar que el més important per a ells, és que estiguem asseguts a la tercera fila el dia del festival escolar aplaudint la seva gran actuació.

I aquí sí, l'última lliçó; el nostre sempre és el que ho fa millor. O no?

Norma Pérez
Presidenta de l'AMPA

LA BATA DEL 'COLE'

Una tarda molt calorosa en un redós verd i acollidor se celebra la festa de fi de curs de la guarderia. Els de tres anys s'acomiaten definitivament.

A la pregunta que li fa una àvia al seu nét petit: on aniràs el curs vinent? Segueix la resposta: al "cole" de nens grans. Les paraules infantils puen records a la dona fent-se-li present el seu primer dia de "cole". Ella no va anar mai a una guarderia, va anar a la classe dels petits de "La Escuela Nacional". La senyoreta, que es deia Rita, era de la família i parlava català; una dona amable i molt voluminosa. Entre boirines encara pot veure la maleteta de fusta on guardava el pa amb xocolata del berenar. La tapa mostrava unes pintures dels personatges de la Blancaneus que li semblaven reals. Contenta va anar cada dia a l'Escola, cada curs, fins a arribar el dia del comiat, tenia deu anys. Llavors sí que va anar al "cole" dels grans. La gran diferència va ser compartir l'espai amb els nens, estava acostumada a la separació de sexes. A l'Institut Ramon Muntaner s'hi anava només als matins. Les tardes calia estudiar en algun indret adequat. Les Escolàpies, que avui acullen nenes i nens, era un centre privat per a nenes. Sàviament la direcció de l'Escola va organitzar per a les "batxilleres" unes classes d'estudi on acudien alguns professors de l'Institut. Era una situació estranya i privilegiada. Participaven en les festes del centre però tenien poca relació amb les altres alumnes.

Una cosa les igualava a totes, l'uniforme era obligatori. Les batxilleres externes, alumnes només de tarda, podien prescindir-ne pels matins, però les internes tot el dia amb l'uniforme blau marí. Val a dir que l'àvia mai havia portat bata per obligació. Però... a les Escolàpies, sí. Una bata negra amb el coll blanc.

Aquestes vivències les recullo d'una conversa amb una bona amiga amb qui ens anem retrobant en els actes del 175è aniversari del nostre Institut.

Avui a l'Escola, que s'anomena pública, els més petits que es creuen grans, porten bata. Cada escola té una bata d'uniforme. Colors alegres i vius.

Aquest curs el petit de casa estrena "cole de grans", anirà a P3, estrena bata i no sé quantes coses més. Té la sort que l'escola rural del seu poble és modèlica en molts aspectes, aposta per la natura i les noves tecnologies. Comparteix amb el poble tots els esdeveniments i festes.

A mi m'ha tocat, joiosament, "repassar" la bata del menut. Afermar millor els botons, recosir les butxaques, assegurar amb sàvia precaució l'infantil mocador amb una beta i brodar el nom del nen sobre la roba de Vichy. Cal que les lletres siguin entenedores, i vermelles, perquè així aprendran a llegir i a conèixer a la resta de la classe. Quina emoció! Però ben pensat, les lletres que ell llegirà més sovint seran les de les altres bates, fetes per altres àvies o fetes a màquina? Jo les he brodat tal com ho vaig aprendre, en el noble art del brodat, a la meua escola, amb el punt més bàsic i senzill, cadeneta, però... fet a mà.

Feliç curs 2015-16 a tothom, especialment al poble que il·lumina l'Empordà i gaudeix d'una escola rural envejable.

Dolors Roig Puig

'COMPRAR EL SOLDAT' DEL FAR

El servei militar s'havia considerat generalment com un període d'una influència excessiva en la vida d'un home en el moment en què emprèn una activitat professional que orientarà la seva vida. No només afecta el protagonista que el viu, sinó que també pot deixar en una situació greu els seus pares i germans.

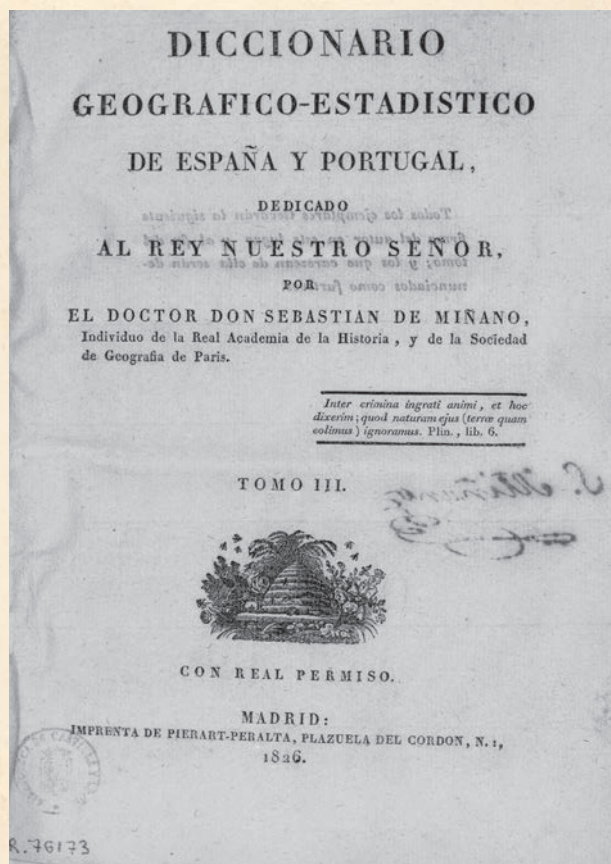
Hi ha la creença popular que l'aparició del servei militar obligatori va ser un invent del segle XX, i, en concret, a partir de la I Guerra Mundial. En realitat, fou al segle XVII, arran de la decadència dels terços i la manca de soldats voluntaris, malgrat l'assignació a files dels desenfainats i malfactors, quan s'implantà el sistema de quintes, el qual, per cert, sempre fou molt impopular, ja que les llistes dels joves útils prèvies al sorteig estaven plenes d'exempcions, de manera que les classes populars eren les que majoritàriament suportaven el pes del servei militar.

Al segle XIX, el servei d'armes era llarguíssim, per tant era un autèntic problema per a les famílies amb nois als quals els tocava fer el soldat ja que feien autèntics esforços per evitar l'absència del fill. La historiadora Núria Sales afirma que a partir de l'any 1837 el fet de redimir un fill del servei militar era una necessitat més immediata –i sensiblement més cara– que donar-li un ofici o uns estudis¹. Les conseqüències econòmiques i socials del fet eren, per consegüent, importants. La Reial Ordenança de 1770 establí les normes per al reclutament d'homes per mitjà de sorteig, i el servei actiu era aleshores de vuit anys, amb sorteig entre *“todos los ciudadanos vecinos, mozos solteros de 17 a 36 años, de cinco pies cumplidos”*, però amb algunes exempcions. En temps de pau gaudien d'una llicència de quatre mesos per a les feines de la sembra o de la sega. A Catalunya, poc després, el Capità General, el comte de Ricla, autoritzà la suplència mentre es fes entre persones del mateix corregiment, però quan fou Ministre de Guerra ho prohibí i ordenà el sorteig dels allistats prenent un home de cada cinc; d'aquí el nom de “quinto”. Aquest fet provocà a Barcelona uns disturbis coneguts com l'Avalot de les Quintes, i els grups de joves en edat militar intentaren fugir a França per estalviar-se tants anys de servei. Aconseguiren que fins l'any 1808 no es reclutés al Principat per “quintos”, malgrat les necessitats de la Guerra Gran, sinó per voluntariat, fet que suposava el pagament de substituïts per cada plaça no coberta.

Davant aquesta exposició sobre les reticències a fer el soldat atesa la seva durada, no és d'estranyar trobar notícies sobre els esforços col·lectius per tal d'evitar disgustos i despeses als pares dels nois que entraven de soldats. La substitució era permesa i, fins i tot, el seu import estava regulat. Els homes de zones prou pobres podien preferir reenganxar-se i tenir la seguretat del ranxo diari a la incertesa de trobar mitjans de guanyar-se la vida en arribar a casa. Els pactes, essencialment, eren encaminats a redimir els nois que es quintessin per mitjà de la substitució, el dipòsit en efectiu o altres mitjans que la llei autoritzés en el seu moment.

A la nostra comarca, les notícies de societats o convenis de quintes organitzades a diferents pobles són prou freqüents, i la majoria es protocol·litzaven davant d'un notari públic. La Llei de Quintes aprovada pel Senat el 1850 cridava al servei d'armes un contingent de 25.000 homes, 426 soldats dels quals els havia d'aportar la província de Girona². El nombre de soldats que havia de sortir de cada poble anava en concordança amb el nombre total d'habitants i era la Diputació Provincial qui havia de fer la distribució de la manera més equitativa possible.

En el cas del Far d'Empordà hem trobat com durant les primeres dècades del segle XIX havien d'aportar un únic “quinto” juntament amb Vilatenim, Sant Pau de la Calçada i Palol Sabaldòria. Cal recordar que el municipi del Far tenia empadronades 169 veïns l'any 1826, tal i com explica el *Diccionario Miñano*, encara que el 1818 sumaven uns quants habitants més, en concret eren 229 persones declarades. Hem localitzat una època, o document de pagament fet davant de notari, en concret, va ser redactat a la

1 Núria Sales. “Servei militar i societat a Espanya del segle XIX” a *Sobre esclavos, reclutas y mercaderes de quintos*. Barcelona. Editorial Ariel, 1974, pàg. 207-278.

2 Boletín Oficial Extraordinario de la Provincia de Gerona de 2 juliol 1851, núm. 79, pàg. 18.

notaria de Figueres de Narcís Font, el 15 de juliol de 1827³, amb l'assistència a l'acte del "quinto voluntari" substituït d'aquestes poblacions, Esteve Rovira natural de Maià de Montcal, el qual cobra en aquell mateix moment 60 lliures barceloneses, del total de les 300 lliures que eren "la gratificació que li prometeren donar las justícias de dits pobles per haber pres partit per servir a Sa Magestat ... sobre la actual quinta remplàs". La resta de la important suma de diners, és a dir, 240 lliures, queda escrit que el germà del quinto, Martí Rovira, les cobraria més endavant. Sabem que tres dies abans van signar un poder notarial que l'autoritzava a fer-ho, ja que normalment els soldats voluntaris substituïts de poblacions diverses feien poders notariais i testament abans de marxar, només com a prevenció del que pogués passar lluny de casa.

Poc després, el 29 de juliol, trobem un debitori redactat pel mateix notari Font de Figueres, on, el ferrer de la capital altempordanesa representant de les quatre poblacions que havien d'aportar un quinto, un tal Pere Terrades, reconeix deure a Esteve Rovira, "soldat admès en la caixa dels quintos de Mataró en descàrrech dels de Vilatenim, Alfà, St. Pau de la Calsa y Palolsaldòria" una quantitat del total i que es compromet a pagar-ho més endavant amb un interès del 6% anual, xifra que especifica "que és permès en lo comerç", és a dir, el que normalment era establert en aquells anys. Clouen l'escriptura els testimonis del moment Manel Pujol, pagès de Vilatenim, i Josep Descamps del Far. Una notícia posterior datada el 1869 explica com l'Ajuntament aprovava que els dos "quintos" cobressin 104 escuts i que la resta fos abonada de la partida pressupostària d'imprevistos.

A partir de la dècada dels seixanta del segle XIX es conserven, encara que fragmentàriament i parcialment malmesos, els expedients de quintes dels serveis militars de l'Ajuntament del Far, alguns dels quals, els més antics, estan digitalitzats i consultables on line a l'adreça electrònica <http://cultura.gencat.cat/arxius/acae>

La supressió de les quintes sempre ha estat una reivindicació popular. A l'Estat espanyol, foren superades definitivament amb la implantació del servei militar obligatori l'any 1912, encara que nosaltres ja som testimonis de la professionalització de l'exèrcit i amb el pas del temps només seran un record llunyà.

Erika Serna i Coba
Arxiu Comarcal Alt Empordà

3 ACAE (= Arxiu Comarcal de l'Alt Empordà). Notaria de Figueres. Manual del notari Narcís Font de l'any 1827, núm. 319, f. 31r.

EN PERE DE L'HOSTAL I LA LOLA

La Lola fraia i en Pere de l'Hostal Vell fa gairebé seixanta anys que són casats. Malgrat que cap dels dos ha nascut al Far, són un dels matrimonis més entranyables del poble i, sempre que la salut els hi ho permet, participen com a públic a força activitats organitzades pel poble. Ara que ja no poden anar amb bicicleta, quan fa bon temps, és normal veure'ls prenent la fresca al balcó de casa seva. Una casa, situada al bell mig del carrer del centre.

La Dolores Grau i Duran, més coneguda com la Lola fraia, va néixer a cal Frai de Vilafant el 8 de setembre de l'any 1926. Va ser la segona filla del matrimoni format per en Miquel i la Carme. Com tantes altres famílies de l'època, els pares de la Lola vivien de la mica de terra que tenien. A més, el pare es feia un sobresou anant a fer llenya i estelles pels boscos de la comarca. "Llavors, no hi havia camions ni grans cotxes per traslladar la mercaderia i s'havia d'enviar la llenya amb tren cap a Sant Celoni o Barcelona. El meu pare s'havia fet un tip de carregar vagons sencers de llenya i fusta per la capital", ens diu la Lola.

A casa de la Lola també tenien bestiar per al consum de la família, un hort i una mica de pati al darrere de la casa. La mare, es dedicava a menar la casa i a fer feines esporàdiques com anar a collir olives.

▲ El matrimoni amb el seu fill Josep el 9 d'octubre de l'any 1961.

De petita la Lola anava a l'escola de Vilafant i, més endavant, va anar a les Escolàpies de Figueres fins els catorze anys. "Durant l'hivern, quan feia fred, em quedava a can Quintana a dormir, perquè havia d'arribar a casa amb bicicleta i el cotxe de línia no ens portava".

En Pere Oliva i Banaset va néixer a can Pere Pastor de Vilanova de la Muga el 16 de març de l'any 1926. El motiu de la casa provenia del fet que el pare d'en Pere, en Josep, era pastor amb un ramat d'ovelles força considerable. "Quan jo devia tenir uns set o vuit anys, però, el pare va decidir vendre's tot el ramat i canviar completament d'ofici. Es veu que feia temps que durant els hiverns plovia molt i les mugades eren constants. Això volia dir, que l'aigua anegava tota la llera del riu Muga on pasturava i feia malbé l'herba pel bestiar. Com que el pare arrendava les herbes, cada any hi perdia diners i, finalment, va decidir que ja n'hi havia prou".

Així doncs, l'any 1935, els pares d'en Pere i els seus germans, en Ramon i la Matilde, es van instal·lar, com a arrendataris, a l'Hostal Vell del poble del Far. Ben aviat la casa, que està situada al carrer del centre, es condicionà com una botiga de queviures que subministrava productes bàsics; patates, fideus, arròs, llaunes de fruita i verdura,... i a més, els diumenges, el local servia com a bar i punt de trobada de molts veïns que hi anaven a passar la tarda tot jugant a cartes. Durant els últims anys de tenir obert l'establiment, el poble comptava amb l'Hostal Vell i l'Hostal Nou, situat a la plaça del centre.

En Pere recorda amb estima que tenien un aca, (un equí resultat de la barreja entre un cavall i un burro) que utilitzaven com a transport de paquets i encàrrecs. "Era com un cavall més petitó, àgil, ràpid i primet, que enganxàvem a un carret cobert i fèiem viatges cap a Figueres per proveir la botiga. Més endavant, fins i tot, li havíem fet llaurar el camp amb una arada petita".

Al voltant de l'any 1943, quan en Pere tenia uns disset anys, va renyir amb els pares i va decidir anar a treballar pel seu compte. Va estar cinc anys de carnisser i matador de bestiar a la carnisseria de can Torres de Vilafant.

"L'amo era molt bona persona i em van acollir com si fos de la família. Era un negociant d'ovelles que subministrava la carn als soldats del castell de Figueres. En aquella època matàvem de tot: porcs, bous, toros, vaques, xais, vedells... Ens fèiem un bon tip de treballar!".

▲ La Lola i en Pere als anys vuitanta del segle passat davant de cal Carreter.

El fet de viure a Vilafant i que can Torres fossin veïns de cal Frai va propiciar que en Pere i la Lola es coneguessin ben aviat. “Primer sortíem amb colla i més tard, vam començar a festejar. Entre la mili d’en Pere a Palma de Mallorca i una cosa i l’altra, vam festejar deu anys”, comenta la Lola.

En Pere i la Lola es van casar a l’església parroquial de Sant Cebrià de Vilafant el 19 d’octubre de 1956. Va ser un casament molt auster, ja que feia només quatre mesos que havia mort la mare de la Lola. “Només érem deu persones al casori. La cerimònia es va oficiar a les set

del matí quan encara era fosc, vam servir un petit refresc a casa i cap a Barcelona i Mallorca amb barco! En Pere tenia moltes ganes de tornar a Mallorca. Amb la mili, s’hi havia estat dos anys i s’ho coneixia molt bé”, explica la Lola.

Just després de casar-se, el jove matrimoni va instal·lar-se a casa dels pares d’en Pere, a l’Hostal Vell. “La convivència plegats només va durar uns mesos. Ja feia temps que en Pere havia comprat la casa de cal Carreter. El que passa és que vam haver d’esperar perquè encara hi havia els antics llogaters” afegeix la Lola.

Tres anys després va néixer l’únic fill de la parella, en Josep. A resultes del part, la Lola va quedar molt delicada de salut. De fet, des de llavors no ha acabat de recuperar-se mai més.

En Pere va treballar durant cinc anys al matadero de Figueres i més de trenta-tres anys com a viatjant i comercial de les begudes de can Balló, on es va jubilar. “Durant molts anys vaig anar a matar porc a totes les cases i masos d’aquí el Far. La Lola, en canvi, es dedicava a fer l’imprescindible de la casa perquè la seva salut no li permetia més” ens explica en Pere.

Ara, amb gairebé noranta anys i més de mig segle compartint la vida junts, gaudeixen del dia a dia amb les coses més quotidianes. Quan els néts i el fill els venen a veure, fan festa major.

Rosa Maria Moret
Arxiu de fotos de la família Oliva Grau

ANY 1608, UN TORNADO SOBRE EL FAR

No són gaire freqüents les notícies sobre condicions meteorològiques extremes anteriors a l'aparició de la premsa escrita. Quan n'hi ha alguna, sol ser breu i indirecta. En el dietari que escriví Jeroni Pujades entre els anys 1601 i 1630, en el qual es recullen els fets més importants que es produïren a Catalunya durant aquest període, tot donant de tant en tant compte de fenòmens atmosfèrics excepcionals.

Jeroni Pujades (Barcelona, 1568 - Castelló d'Empúries 1635), descendent d'una antiga nissaga figuerenca fou cronista, doctor en ambdós drets per la Universitat de Lleida, professor de cànons en la de Barcelona, oïdor de l'audiència i apoderat general i jutge del comtat d'Empúries. En el seu relat demostra una excel·lent coneixença de les persones i dels indrets de l'Empordà del seu temps, com ho podem comprovar en la descripció d'un tornado i de la seva trajectòria que es produí la matinada de l'11 de setembre del 1608 i que afectà diverses poblacions de la comarca i en la qual el Far fou la població més perjudicada.

▲ *Església de Sant Martí del Far vista des del costat de migdia. El matacà d'arcs apuntats que culmina l'absis originàriament continuava pels murs laterals fins arribar a la façana, però va ser destruïda pel tornado de l'any 1608. Posteriorment es construïren els merlets actuals per substituir la part enderrocada. Foto Josep M. Dacosta*

En el text original el document és descrit com a fibló que és el nom que en el català de l'època s'utilitzava per referir-se a aquestes mànegues d'aire, denominació que encara avui és ben vigent. El text original no aclareix el lloc on començà aquest fenomen es limita a dir que ocasionà pèrdues en els camps de Figueres i de Vilatenim arrencant i destrossant arbres, alguns dels quals tenien molta envergadura. Tot seguit el tornado es dirigí vers el Manol i entrà en el terme del Far on s'emportà les teules d'un corral de la casa d'en Ramis¹. En aquesta mateixa casa també es veié afectada la teulada i una finestra de pedra, mentre que una

¹ Aquesta casa sabem per un capbreu de l'any 1607 que estava situada extramurs de la força i vora el camí que anava de Vilatenim al pont de la Gola (avui carreteres de Vilatenim i de Siurana). Per aquest mateix document sabem que els Pujades de Figueres, família a la qual pertanyia el cronista, havien tingut propietats al Far, limitant amb les d'en Ramis. Antoni Ramis, titular d'aquesta casa era un important propietari local en el mateix document declara tenir pel monestir de Sant Pere de Rodes fins a 47 terres i la seva masada.

carreta fou arrossegada més de tres-centes passes fins a un oratori que hi havia al camí de Fortià i Castelló. A aquest mateix propietari li arrencà una olivera, el tronc de la qual amidava vuit passes de perímetre.

Tot seguit la mànega es dirigí fins a l'església i destruí una bona part dels matacans² que coronaven els murs laterals del temple³. El tornado continuà el seu recorregut fins l'horta de l'Oliva –que segons el cronista era molt fèrtil– la qual quedà arrasada. Posteriorment continuà per Vila-sacra i Castelló fins a Palau-saverdera on destruí algunes vinyes i ametllers. El cronista acaba aquesta descripció destacant que a causa que aquest fenomen es produís de nit va evitar que hi hagués danys personals.

APÈNDIX

"Dijous 11, a las dos de la nit sobre la matinada, en loEmpordà se mogué un gran fibló de vent, loqual féugrandíssim mal en molts tèrmens, particularment en lode Figueres, a moltes oliveres. Y a Joan Pujadas Vilar, mon onchle, arrencà en una possessió una morera de sola reb, y dexant-li les rebs y ramas verdes, li secà lo canòdel tronc, que no pessava una palla. En lo de Sant Joan de Vilatenim talà tot un olivar de Joan Avinyó, fill de cosí germà meu, al qual tallà moltas brancaes groças com un cos humà, altrás parti rodonas com un rava, altrás badà per lo dalt a bax, altrás que devian ser de dos y tres cents anys, arrencà de reb y les girà per al cel. Y a un camp de noguers d'en Pagès del matex terme arrencà sinch nogués de sol arrel girant las brancaes y terra, y las rebs al cel que tenian tant àmbit com una casa. De aquí sen'anà corrent de ponent vers llevant per altrós olivars fent molt dany per la ribera del riu de Manol, entrant-sen al terme del Far, ahont a casa d'en Ramis, pagès, sen'aporta tota la taulada de un corral, arrencant las teulas y amodolonant-les les unes sobre las altrás un bon tros enllà. Y axi matex de tota la barbacana de la teulada y li desencaxà una finestra de pedra de dita casa, se li n'aportà una carreta ferrada des de sa casa fins al oratori qui és alcami qui va a Vilasacra y Castelló, que deuen ser bé mésde tres centes passes lluny. Y entre altres cosas li arrencauna olivera que la soca tenia vuit passas de roda. De aquísen puja sobre la isglésia que com a fortalresa tenia unasbarbacanes o guardas per poder llancar armas de dalt, yestar cuberts com solen en les garites y torres de fortalresa, y tota aquella parabanda que li vingué al enfront trabocàsobre de la isglésia. De aquí al veinat de la Oliva de la parròchia del Far talà tota la horta que solia ésser bona yde moltes fruites. Y de aquí salta a Palau Saverdera (dexant en mitg los tèrmens de Vilasacra y Castelló de Empúries) y allí destruí algunas vinyas y amellers. VolquéDéu no vingúés de día, que tal matex dany haguera donaten les persones." (Diari de Jeroni Pujades II (1606-1610), Memorias de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona, vol. 16, pàgs. 72-73, Barcelona, 1975)

Antoni Egea

² Obra de fortificació que corona una muralla, torre o porta, amb parapet i sòl espitllerat per a poder observar i hostilitzar l'enemic (definició de l'Enciclopèdia Catalana).

³ Pel que diu aquesta descripció, es dedueix que el matacà que corona l'absis de Sant Martí del Far tenia la seva continuació en els murs laterals de la nau i fou destruït per aquest fibló d'aire. Posteriorment la part ensorrada fou substituïda pels merlets que avui podem veure i es pot apreciar a simple vista que són molt més tardans que la resta del monument.

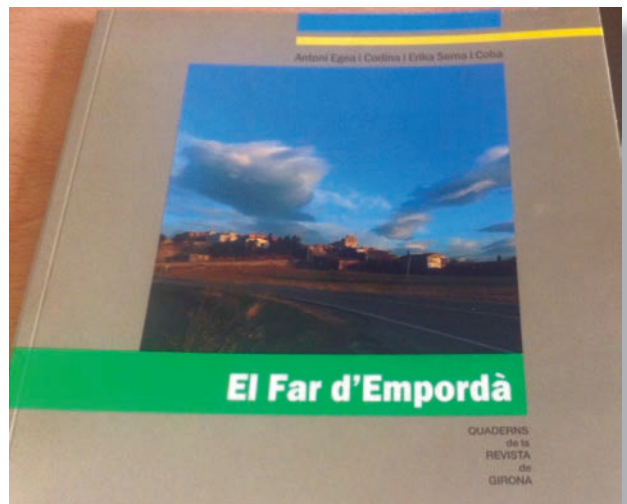
EL FAR D'EMPORDÀ

QUADERNS DE LA REVISTA DE GIRONA

El dissabte 17 de gener d'enguany es va presentar al centre cívic del poble el llibre EL FAR D'EMPORDÀ d'Erika Serna Coba, arxivera i historiadora, i Antoni Egea Codina, historiador. El llibre és una nova monografia de la col·lecció "Quaderns de la Revista de Girona".

L'obra editada conjuntament per la Diputació de Girona i l'Obra Social "La Caixa", la va presentar en Josep M. Dacosta, biòleg, estudiós i divulgador de l'Empordà. Aquest quadern ens dóna una aproximació a la història, el patrimoni, la cultura, la societat i l'economia del nostre poble.

A l'acte hi van assistir un centenar de persones que van poder gaudir d'aquesta grata presentació.

FOTOGRAFIAR EL FAR

A un servidor de vostès se li van encarregar fotografies del municipi. Us diré alguns dels secrets per fer-les. En primer lloc, vaig recórrer el terme durant molts dissabtes al matí, a més d'algun altre dia. Ho vaig fer en bicicleta ja que és el vehicle que va a la velocitat justa per veure els detalls del paisatge. A més, resulta un vehicle molt amable que et permet aturar-te i parlar amb la gent que trobes i demanar-los coses sobre els temes que fotografiaràs.

El segon criteri que vaig seguir va ser el de «intentar sorprendre», ja que es tractava d'ensenyar imatges del Far precisament als seus habitants, a persones que hi han viscut tota la vida. Es tracta de fer fotos del paisatge quotidià dels elfarencs, però des d'un punt de vista diferent o amb alguna sorpresa, com ara escollint una llum especial... per exemple retratar el molí de la Torre al capvespre, amb el sol ponent que daura l'edifici i crea un reflex especial en el canal. Un altre exemple és la foto de la portada del llibre, que per cert és la més difícil de fer ja que en una sola imatge s'han de resumir molts aspectes del poble. A més hi havia un altre repte: la foto de portada havia de ser quadrada, format molt rar en la fotografia habitual ja que es prenen instantànies rectangulars: els retrats en vertical i els paisatges apaisats. Així es va seleccionar una foto de capvespre, amb dos núvols

de tramuntana que condueixen la vista cap a la bonica església de Sant Martí, encimbellada dalt del turó del poble i envoltat de paisatge rural. Imatge bella d'un poble sorprenent.

Per il·lustrar aquest article m'he fet un autoretrat al Far. En primer lloc volia una llum potent que il·luminés amb força el rètol del poble i l'absis de l'església de Sant Martí. Per això, vaig venir a primera hora del matí. A més, vaig triar precisament del dia 11 de setembre ja que, en ser la Diada, surt una senyera a la foto. Us puc ben dir que fer fotografies al Far és una activitat molt agraïda ja que el municipi té molts detalls interessants i és un excel·lent mirador.

Josep M. Dacosta

EL FAR D'EMPORDÀ JA TÉ LLIBRE

Hi ha tres coses que omplen de goig: plantar un arbre, tenir un fill –o una filla– i escriure un llibre; i hi ha qui compara la joia de batejar un infant amb l'alegria de presentar un llibre. Crec que tenen raó ja que hi ha moltes semblances entre gestar una criatura i redactar una obra. Anem a comprovar-ho i per descomptat posarem l'exemple del llibre del Far d'Empordà, que es publicà el mes de gener, el dia 17, diada de Sant Antoni del porquet.

Un llibre, com el Quadern de la Revista de Girona dedicat al Far, es concep quan un autor o un equip de redactors s'adonen que ningú no l'ha escrit i en aquell moment ell o ells estan en disposició de fer-ho: el llibre ha estat engendrat! Aquell instant és màgic i molt agradable. Abans, però, de prendre la decisió d'escriure'l, cal reflexionar molt bé i valorar si es disposarà del temps suficient i dels mitjans necessaris. Redactar una novel·la, per exemple, pot ser una feina de dos anys i elaborar una monografia com la del Far pot suposar molts mesos de treball, sense comptar que potser els autors ja disposaven de material guardat en una carpeta que han anat recollint al llarg del temps: notícies relacionades amb el poble, entrevistes a elfarencs, notes històriques, efemèrides, etc.

Un cop s'ha pres la decisió i abans de començar l'elaboració, cal anar a veure l'editor, persona que valorarà la conveniència de publicar-lo. Si seguim amb la comparació de l'embaràs, l'editor fa la funció del ginecòleg: s'encarregarà que la gestació vagi bé i donarà consells als pares del llibre, que en aquest cas són l'Antoni Egea i l'Erika Serna.

... i arriba el naixement.

Després d'un període de gestió llarg, molt llarg, neix el llibre. I sabeu en quin moment exacte neix un llibre? Doncs tornem a la comparació amb el naixement de la criatura. Un infant ve al món quan es trenca la bossa que l'embolcalla dins la panxa de la mare. Doncs el llibre del Far, igualment, neix quan un lector/una lectora trenca el plàstic que embolica el quadern i es disposa a llegir-lo, a fullejar-lo, a mirar els "sants", a tocar-lo, a olorar-lo... a gaudir-ne.

I ara que tenim el llibre, voldria dir-ne un parell de qüestions: Jo vaig tenir la sort de llegir l'esborrany i col·laborar-hi amb l'aportació de fotografies, a partir de l'amable invitació que em van fer l'Antoni Egea i l'Erika Serna. Em va semblar que ells en aquest llibre s'hi van posar de valent i van aplicar la recepta de les tres "T": Talent, temps i treball, que són tres ingredients que crec que permeten aconseguir els objectius que hom es proposa.

FESTA DE LA GENT GRAN 2015

Aquest 19 d'abril d'enguany vam celebrar la festa de la gent gran al nostre municipi del Far d'Empordà.

La diada va començar amb una missa de germanor, oficiada pel nostre mossèn Jaume Pratdesaba, seguida de la foto de grup commemorativa de la festa. Seguidament ens vam dirigir cap al centre cívic i social per gaudir d'un bon àpat i continuar la festa amb una mica de gresca i ball. Després d'unes votacions per part de la gent gran del poble, es van elegir la pubilla i l'hereu d'aquest any. La nostra pubilla és la Fina Company i el nostre hereu en Jaume Teixidor als que des d'aquí tornem a felicitar.

Hem sabut i volem esmentar que fa uns quants anys per la festa de Sant Martí era tradició l'elecció de la pubilla. La primera pubilla que hi va haver va ser la Fina Company el juliol de l'any 1961-1962. Podem dir en aquests moments doncs, que la Fina és actualment la primera i l'última pubilla electa al poble del Far d'Empordà.

Volem agrair l'ajuda i col·laboració de tothom qui va fer possible la jornada. Gràcies a tota la gent gran que va poder assistir-hi i a tots els acompanyants que hi van voler ser. Gràcies a l'Ajuntament pel seu incondicional recolzament. Moltes gràcies també a totes les persones, empreses i entitats que van col·laborar i molt especialment al grup de joves ATALAIA que ens van acompanyar i van fer una gran feina. No em vull deixar d'agrair la sempre voluntariosa ajuda d'en Jaume Coll i en Josep Trulls i aquest any agrair també la col·laboració de L'OBRA SOCIAL "LA CAIXA".

Vam passar una molt bona diada i esperem retrobar-nos tots l'any vinent.

Eva Roca Farrés

EL CASAL DE LA GENT GRAN HA FET TRES ANYS

Són moltes les activitats que s'apleguen al nostre casal de la gent gran del Far d'Empordà. Així doncs, podem gaudir dels tallers, xerrades, celebracions, excursions i moltes coses més a les quals ens hi apuntem tots plegats amb moltes ganes i il·lusió.

Actualment estem realitzant els **tallers de memòria** d'aquesta temporada de tardor, que van començar a principis d'octubre. Es fan quatre tallers de memòria a l'any, se'n van fer dos a la primavera i els que ara estan en curs. Cada taller té una durada de tres mesos. Hem d'esmentar que hi participen dos grups a cada tanda de sessions, i hem sabut que el nostre poble en té un alt índex de participació en comparació amb els altres pobles de la comarca. Al mateix temps, també va començar el **taller de gimnàstica**. S'han fet dos tallers a la primavera i actualment estem en plena sessió del de la tardor. En total es fan tres tallers a l'any i cada un també té una durada de tres mesos. Hi ha també un gran èxit de participació. Hem començat també les **classes de català**, que tenen la durada de tot un curs escolar en les quals aprenent s'ho passen molt bé.

Cada setmana, un dia a la tarda, ens reunim per fer el **taller de manualitats**. Tenim unes grans artistes al casal que fan unes feines i uns treballs ben bonics i molt variats. Aquest taller dura tot l'any i només s'atura per les vacances d'estiu. El passat 19 d'abril vam celebrar amb molta joia i alegria la **Festa de la gent gran**, juntament amb els familiars que ens van voler acompanyar.

D'altra banda, aquest últim any també hem realitzat dues **sortides**. A la primavera vam anar a visitar les Bodegues Torres a Vilafranca del Penedès i el Museu de la Ràdio d'en Luís del Olmo, al Roc de Sant Gaietà. Aquesta tardor hem visitat el Balneari Termes Victòria a Caldes de Montbui i el Museu del Relotge a Sant Feliu de Codines amb un tastet d'embotits inclòs.

Han estat molts els assistents a la **xerrada** que ens va brindar la Remei Freixes, farmacèutica de Vila-Sacra, amb la col·laboració del col·legi de farmacèutics de Girona.

També rebem **visites** molt grates. Per Nadal vam rebre els nens de l'escola, que ens van oferir un regal, una bonica felicitació nadalenca i la seva representació musical i poètica per celebrar aquestes festes. També ens van acompanyar el grup de joves Atalaia, amb les seves terrorífiques disfresses, tot organitzant activitats pel Halloween pels més petits. La mainada ens va acompanyar una estona i va ser obsequiada amb els tradicionals caramels.

Són també tradicionals els **dinars** d'estiu i el de Nadal, per a tota la gent gran que hi vulgui participar.

Són moltes les **celebracions** que es duen a terme en aquest lloc tan nostre de reunió i convivència. Es tracta o bé de celebracions organitzades per la gent gran que hi assisteix o d'actes per festejar alguna diada o festa tradicional de l'època.

I amb tot això i algunes coses més, aquest passat 24 de setembre el casal ha arribat als seus tres anys! Tarda rere tarda i cada dia ens trobem al casal per estar junts i gaudir de la nostra bona companyia. Entre xerroles, moltes rialles, jocs per passar l'estona, lectures, les conferències, les activitats i tallers, les celebracions i moltes coses més, hem arribat a complir aquests tres anys des que un dia es va obrir el nostre casal per aplegar-hi a tota la gent gran del poble.

Per a mi han estat tres anys compartint molt bones estones, descobrint un munt de noves experiències, gaudint cada dia de totes les vivències i aprenent molt al seu costat. Estic molt contenta de formar part de les seves vides i la veritat és que personalment rebo de tota la gent gran molt més que un pot esperar i pot donar a canvi. Formen ja part de la meua vida i tots són la meua família del casal. Sempre estaré molt agraïda de la gran oportunitat que se'm va brindar un dia –i ja fa tres anys– de començar aquesta nova etapa plegats i també molt contenta i orgullosa de formar part del casal durant tot aquest temps. Sempre dic, i en una altra ocasió ja ho vaig redactar, que ells són la gent gran del poble però també són molt grans com a persones.

Aprofito per animar a tots aquells que encara no heu pogut venir a que en formeu part i en gaudiu molt. A tots aquells que no us és possible venir, sapiguen que em teniu també al vostre costat.

Moltes gràcies a tothom per fer possible aquesta realitat.

Una abraçada!

Eva Roca Farrés

ASSOCIACIÓ JUVENIL ATALAIA

Per a qui no coneix els joves del Far, vull explicar-vos que som una associació sense ànim de lucre composta per uns 15 joves que ens deixem la pell per realitzar activitats durant tot l'any al nostre poble.

Com ja podeu imaginar, no és gens fàcil posar-nos d'acord, però quan veiem el resultat de tantes hores d'esforç, se'ns passa tot.

En aquests darrers mesos us hem proposat activitats per a totes les edats i tenim intenció de millorar cada dia.

L'Associació Juvenil Atalaia ha realitzat les següents activitats durant l'any (des de l'octubre 2014 fins el setembre del 2015):

HALLOWEEN 2014

No sabeu la feineda que cada any ens porta organitzar Halloween: buscar la temàtica no és gens fàcil, trobar el material, les disfresses... Us explicaré algun secret que no sap ningú: ho muntem tot la mateixa tarda perquè, com ja sabeu, el Centre Cívic té molts usos i no ens queda més remei. Això implica dedicar-hi moltes hores, però després veus la cara dels petits i dels papis que diuen «ostres, que xulo!», i se't passen els nervis de cop.

També m'agradaria que sapigieu que, cada any, can Tuies (Carme Díaz) ens fa una donació d'uns pastissos boníssims i que cada any es treballa més la decoració. Gràcies Carme!

De camí al casal d'avis a buscar els caramels.

Tenen bona pinta, oi? No va sobrar res!

QUINA 2014

Segona Quina que podem fer gràcies a tots els que veniu cada any i a les donacions dels nostres patrocinadors (per a nosaltres ja amics i veïns).

I és per això que aprofito per mencionar-los:

Icad, Fer Net, Rincón de Troya, Fofuchas Elena, Construcciones Guerrero, Perruqueria Esther, Fisiosalut Empordà, Artsteel, can Tuies, Mel Nostra, Restaurant La Malícia, Nuri Curtielles, Miquel Espadalé i l'Ampa de l'escola.

NIT DE MÀGIA I HUMOR 2015

És el segon any que fem la nit de màgia i humor i la veritat és que hem notat la diferència d'un any a l'altre. Cada cop la gent del poble s'anima més. Va ser una nit molt divertida i vam tenir la sala plena (per a nosaltres va ser un èxit).

2a FIRA DE L'ÀNEC 2015

La veritat és que molt poca gent confiava que sortís bé una fira al Far (per la data, el temps, etc.) I la veritat és que ens hem arriscat moltíssim, ho seguirem fent (som molt tossuts) i no pararem fins que sigui un èxit absolut. Fent balanç, va anar millor el primer

any pel que fa a l'afluència de públic, però cada any aprenem dels errors i intentem millorar. La veritat és que porta una feïnada de por, i molt d'estrès! Això sí, aquest any hem triplicat els tastets, hem passat de 7 plats a 21 plats.

Voleu saber un altre secret? L'any passat no vam aconseguir cap parada relacionada amb l'ànec (cosa que ens va deprimir moltíssim perquè la fira anava relacionada amb aquest tema), i aquest any Coll Verd ens ha deixat la parada (gràcies a en Josep Jofre que ens fa la fira més fàcil i li posa la mateixa il·lusió que nosaltres, gràcies de tot cor!).

També vull donar les gràcies especialment als meus pares, en Miquel i l'Eugènia, que van fer un esforç immens en els tastets. Sense ells segur que no hau-

ria sortit tot tan bé.

A més, volem agrair a tots els que ens han ajudat a fer que la fira tiri endavant (no els mencionaré a tots, però ells ja saben qui són).

Vull agrair, sobretot, a en Jaume Coll (en Met) i a en Josep Trulls (en Trempat) tot el que fan per a nosaltres, cosa que no els hi podrem agrair mai. També vull donar-li les gràcies a la Sara Pey pels cartells tan originals i ben pensats que ens dissenya. Sara, ets una crack! I a l'Anna Amer, la Tècnica de Joventut de l'Alt Empordà, per la paciència i l'ajuda. I no em vull oblidar de l'Eva Roca, que sempre hi és i ens ajuda amb tot el que pot i més.

Aprofito per acomiadar la Carme Galvañ (fins ara la nostra regidora de Joventut), que s'ha deixat la pell per nosaltres, i donar la benvinguda a l'Elena Capablo, que ho farà igual de bé!

Espero no deixar-me res, ni ningú... És impossible recordar-me de tothom, sou molts els que ens ajudeu. Gràcies de tot cor.

També vull dir als meus nens i nenes de l'Associació que les coses positives pesen més que les negatives, que no es rendeixin mai tot i les diferències. Me'ls estimo amb bogeria i estic súper orgullosa del que estem aconseguint.

Per acabar, us convido a passar pels nostres perfils de Facebook i d'Instagram, on podeu trobar infor-

mació d'allò que hem fet i del que farem. A més, podeu contactar amb nosaltres, ja sigui a través de les xarxes socials, ja sigui per correu electrònic. Estarem encantats d'escoltar les propostes i idees que tingueu.

Associació Juvenil Atalaia

@jovesdelfar

atalaia.elfar@gmail.com

Cristina Espadalé Rius
Presidenta de l'Associació Juvenil Atalaia.

MARINA OLIVA GIBERT, PINTORA

Tot i haver nascut a Girona, la Marina Oliva Gibert ha viscut tota la vida a Figueres. Aquesta jove figuerenca amb arrels elfarenques, va cursar els seus estudis de primària a l'escola Sant Pau de Figueres i després va anar a l'Institut Ramon Muntaner. Va iniciar el batxillerat al Deulofeu i més tard va cursar els seus estudis d'il·lustració a la Llotja de Barcelona. "Des de sempre m'ha agradat molt dibuixar, pintar i tot el que està relacionat amb aquest art. Recordo que quan venia els caps de setmana a casa dels avis, aquí al Far, em passava les estones dibuixant amb guixos de colors pingüins, cases, ninots... al bell mig del carrer. L'endemà tots els veïns sabien que havia vingut".

La Marina és una persona afable i espontània a la que li agrada el món artístic en general. "Ara em dedico gairebé exclusivament al món del dibuix i la pintura però he treballat diverses disciplines artístiques, com ara la fotografia; també vaig fer un curs d'arts circenses a Barcelona però trobava a faltar pintar i, al final, ho vaig deixar córrer. L'any passat vaig il·lustrar una de les parets de la sala infantil de la biblioteca Fages de Climent de Figueres. També he pintat murals per habitacions infantils i vinils sobre vidre, per a ornamentar la biblioteca Fabra i Puig a Barcelona".

Des de fa gairebé un any, ha residit a Lisboa on ha viscut de la venda de les seves obres, prop del Castell de Sao George. "Lisboa és una ciutat plena d'art, amb molta diversitat cultural, amb constant moviment i això m'encanta". Ara, el seu nou projecte la portarà aquesta tardor cap a Cabo Verde on impartirà classes de pintura a un grup de professors. La Marina es defineix com un cul inquiet, una persona una mica nòmada a la que no li costa gens adaptar-se a noves situacions. "De fet, m'agrada conèixer nous llocs, noves maneres de viure o de sentir. Si fa molt temps que estic en un mateix lloc, necessito canviar. A més, els meus pares sempre m'han recolzat a l'hora d'emprendre nous projectes, encara que això comporti anar a viure lluny de casa".

El dibuix de la Marina és infantil, fantasiós i molt creatiu, amb una part dolça que sap treure a tots els seus personatges, la majoria dels quals són animals personifi-

▲ La Marina, pintant el mural de la façana de l'escola.

cats, "M'agrada dibuixar-los vestits amb trets de persona. També m'atrau tota la temàtica africana i m'encanta dibuixar sirenes". A l'hora de triar els colors es decanta pels càlids o terrosos però sempre amb barreges més potents que donin un toc per contrarestar.

"El més complicat de la meua feina i el que em porta més maldecaps és, sens dubte, madurar la idea. Em calen dies d'anar-hi donant voltes, buscar referents, consultar altres autors, fins que el concepte inicial es va transformant i agafa personalitat pròpia. En el moment de pintar em deixo anar i és quan gaudeixo de debó".

Aquest mes de setembre ha pintat una de les parets d'entrada a l'escola amb motius de contes infantils: un llop intel·lectual llegint amb els tres porquets, una sirena observant les constel·lacions, una caputxeta que rega el seu hortet amb un patufet que s'aixopluga sota una col, uns follets entremaliats....

A finals d'any tornarà per presentar el seu últim treball: la il·lustració d'un conte infantil de l'editorial Gorbs Edicions. "Sempre que torno a l'Empordà, passo pel Far. La visita als avis a l'hora de dinar és obligada".

Des d'aquestes pàgines li desitgem tota la sort del món. Segur que la tindrà.

Fotografies de Dolors Gibert
Rosa Maria Moret

▲ El mural que ornamenta la façana de l'escola amb motius de contes, atrau la mirada de grans i petits.

EL NOSTRE NOU POBLE

Benvolguts veïns del Far,

Fa dos anys i mig, que la Roser i jo (hem de dir en primer lloc que la Roser és de Tossa de Mar i jo de Barcelona), vam decidir passar els caps de setmana i les vacances al vostre poble. L'experiència ha estat fantàstica, ja que des del primer moment vam tenir una acollida fabulosa.

Aquesta acollida ha estat per part de totes les persones que hem conegut durant tot aquest temps, però especialment dels nostres veïns de carrer, l'Amparo, la Lola, la Merche i el Manolo, i de la Carmen i en Juan, que des del primer moment, van agafar la tasca de presentar-nos en societat. Ens han presentat a moltes persones i amb ells hem anat a molts dels actes que se celebren al poble. El problema que vam tenir, era el de recordar els noms de tothom, i sobretot el d'intentar lligar parelles, familiars, fills, etc.

A més dels veïns del carrer, i anant cada cap de setmana al centre cívic per veure els partits del Barça, allà també hem conegut un munt de persones del poble, i altres del veïnat de l'Oliva, amb els que ens trobem molt a gust. Per cert, centre cívic en el que hem conegut el nom de la persona que antigament vivia a la nostra casa, el Sr. Pa Sec, campaner del poble, cosa que ens va fer molta il·lusió i que en un futur m'agradaria posar a casa nostra, el nom de can Pa Sec.

Hem de dir que nosaltres també ens hem apuntat a gairebé tot: el sopar a la fresca, la nit de la poesia, la cavalcada de Reis, el sopar d'homes i de dones, la fira de l'ànec, etc.

Finalment, dir-vos que estem esperant el divendres per agafar el cotxe i venir cap al poble (tal i com tinc al facebook, "el nostre nou poble").

Moltes gràcies a tots per l'acollida i com diria aquell: sou molt bona gent!

Roser i Joan

COL-LABORADORS DEL "FARUS" DE 1977 A 2014

Número	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Anys	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1998	1999	1999	2000	2000
Abril Morillo, Carles										1	1		1					
Alvarez, Gràcia	1																	
Arbusà Guixeras, Joan																		
Arbusà Roca, Aina																		
Arbusà Roca, Roger																		
Arenas, Oti																		
Arnall Figueras, Assumpció											1	1						1
Arnall Figueras, Jaume																		
Arnall Figueras, Sílvia																1	1	1
Arnall Moret, Eva																		
Arnall Saguer, Ricard				1		1	1											
Aupí Miró, Josep M.											1							
Aupí Vilanova, Xavier											1							
Bardera Batlle, Anna																1	1	
Bartolomé Roviras, Esther																	1	
Bartolomé Roviras, Laura														1				
Batlle Amatller, Carme																		
Bayés Caritg, Quim														1			1	
Bayés Quer, Alba																		1
Bayés Quer, Cristina														1		1	1	1
Bayés Quer, Sara														1		1	1	1
Berja Enríquez, Laura																		
Bernils Vozmediano, Josep M.																		
Cabrillana Coll, Cristina																		
Caldas Ferrés, Eudald																		
Campmol Baró, Carme																		
Capablo Herrador, Elena														1				
Capel Geli, Paula																		
Carbonell Buxeda, Francesc			1	1	1													
Carbonell Malé, Francesc																		
Carbonell Puig, Blai																1		
Carbonell Puig, Marc																	1	
Carbonell Renart, Laia																		
Carme Descamps Parxés																		
Casademont Comas, Emili													1					
Casademont Reixach, Mireia																		
Casanovas Descamps, Laura										1	1	1	1					
Casas Salleras, Andreu																		
Casas, Maria Lluïsa																		1
Castro, Manuel							1											
Cervera, Rosa Mari										1								
Cerveró Sos, Cèlia																		
Clos Bech, Ramon																		1
Clos Maset, Anna Maria																		
Clos, Neus										1								
Cobo Gutiérrez, Juana																		
Cobos, Antoni																		
Coll Hospital, Josep			1		1	1				1								
Coll Hospital, Teresa			1		1	1	1	1										
Coll Maset, Miquel														1		1	1	
Coll Mitjavila, Martí																		
Coll Sala, Pere			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1						
Colls Llach, Mercè																1		
Company Coll, Anna												1	1	1				
Company Coll, Jordi														1		1	1	1

Número	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Anys	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1998	1999	1999	2000	2000
Company Coll, Maria														1				
Company Juliol, Fina	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1		
Company Juliol, Josep M.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1				
Company Salip, Sílvia													1					
Compte Lobera, Irene										1								
Cuadrado, Clara																		
Dacosta Oliveras, Josep M.																		
de Arquer Illa, Anna																		
Delgado Pujolàs, Maria																		
Delgado Pujolàs, Montse																		
Díaz Carbajo, Carmen																		
Díaz, Josep																		
Dispés, Joaquim										1								
Domenech, Joan B.										1			1					
Dorca, Rosa Maria												1	1					
Duch Giró, Elvira				1		1	1	1	1	1								
Egea Codina, Antoni																		
Espadalé Colomer, Miquel																		
Espadalé Rius, Cristina																		
Espadalé Rius, Laura																		
Espinosa, Rubén										1								
Farraró Simón, Fina			1	1	1			1	1	1								
Fernández Brossa, Ursula																	1	
Fernandez, Carles											1		1					
Ferrera Picado, Rubén																		1
Ferrés Pagès, Lourdes								1	1	1	1	1	1					
Ferrés Pagès, Marta					1													
Franco Puigdevall, Xavier																		
Gallego Juan, Sagrario																		
Galvañ Casanellas, Carmen																		
Gamundi Oliveras, M.Angels																1		
Garcia Gamundi, Raül																		
Garcia, Javi																		
Geli Roig, Doris																		
Genís, Maria Teresa																		
Gifre Ribas, Pere																		
González, Julio											1		1					
Gonzalvez, Ignacio																		
Ibañez Matamoros, Remedios																	1	
Ibañez, Josep M.											1							
Imbert Almodín, Ferran												1	1	1				
Jofre Company, Esther		1							1	1	1	1	1				1	
Jofre Company, Joan																		
Jofre Company, Joaquim																		
Jofre Company, Judith		1				1	1			1			1			1	1	
Jofre Company, Xavier													1					
Jofre Heras, Josep							1		1									
Jofre Rodríguez, Marina																		
Juanola Roig, Maite																		
Juárez Juárez, Carmen																		
Lanao, Daniel									1	1	1							
Leitón Enrique, Tina																		
López Rodríguez, Joan																		
López Villaitodo, Verónica																		
Marcé Company, Benjamí										1	1	1	1	1				
Marín Martínez, Víctor																		1

19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
2001	2001	2002	2002	2003	2003	2004	2004	2005	2005	2006	2007	2007	2008	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	total
				1	1	1	1	1	1	1	1		1	1						1		12
			1			1	1	1		1						1	1		1	1		23
	1	1	1	1	1	1	1		1	1		1	1		1	1			1			27
			1				1		1			1										5
												1										1
												1										1
																1			1	1		3
												1										1
																						1
		1																				1
		1																				1
																	1					1
											1											1
																						2
																						2
																						6
																				1		1
								1														1
	1										1	1										3
												1										1
																						1
				1																		7
																						1
																						2
																						1
				1	1										1							9
1		1				1								1	1	1	1		1	1		10
						1		1		1	1	1		1								6
1	1																					2
												1										1
																						1
		1																				1
			1																			1
																						1
																						1
																						2
																						2
																						1
																						3
																						1
																						2
																						1
																						2
																						1
																						3
																						1
																						2
																						1
																						2
																						3
																						1
																						1
																						1
																						5
																						1

DISCULPEU SI HI HAGUÉS ALGUNA ERRADA QUE POGUÉS MOLESTAR A ALGÚ. HA ESTAT UN TREBALL LABORIOS I FET AMB MOLT BONA INTENCIÓ.

Número	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Anys	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1998	1999	1999	2000	2000
Martínez Gil, Lluís																		
Martínez, Jacob																		1
Mas, Ramon		1																
Massip Pinatella, Albert																		
Massip, Josep M.																		
Mayolas Ricart, Sílvia																		
Miquel, Mireia																	1	
Molons de Sanromán, Conxi																		
Montalvo Holgado, Trini																		
Moradell Pérez, Gerard																		
Moradell Tetilla, Marisa					1			1										
Moradell Tetilla, Sergi																		
Moret Guillaumet, Rosa Maria													1				1	1
Morillo Fabra, Víctor																		1
Morillo Fabra, Yolanda																		1
Morillo Giner, Ivan																		
Morillo Megias, Susana																		1
Morillo Vega, Dolores																		
Munàrriz Sans, Núria						1												
Munné, Joan		1																
Muñoz Sirvent, Marta																		
Núñez Pujol, David											1							
Oliva Grau, Josep	1	1	1	1	1	1	1	1										
Pagès Puigvert, Angelina													1					
Palomeras Rovira, Esther																1	1	
Pascual, Emili											1							
Pascual, Esther																		
Pavelec, Radek																		
Pérez Cruz, Aurora				1														
Pérez García, Norma																		
Picado Leiton, Concha																		
Picañol Basil, Jordi				1	1	1	1											
Planas Galobardes, Paquita																1		
Planas, Alicia																		1
Prat Pineda, Salomó										1								
Pratdesaba Güell, Jaume											1	1	1				1	1
Pujol Pujol, Neus																		
Pujolàs Costa, Marina				1	1	1	1											
Quer Valenzuela, Joaquina																		1
Ramírez García, María			1															
Ramos Montes, J.																		
Ramos, Josep																		
Ramos, Paco										1								
Recasens, Josep													1					
Reixach Ariza, Cristina																1		
Reixach Gelabert, Rosa																		
Reixach Tell, Jordi																		
Renart Prat, Esther																		1
Riera, Albert													1					
Rigall Galceran, Maria																		
Robiras, Jaume					1	1	1	1	1	1	1	1						
Roca Farrés, Eva																		
Roca Genís, Xavier						1		1										
Rodríguez Juárez, Esther										1								
Rodríguez López, Juan																		
Rojas, Elena																		

19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
2001	2001	2002	2002	2003	2003	2004	2004	2005	2005	2006	2007	2007	2008	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	total
																1	1		1			3
																						1
																						1
																1	1					2
																	1					1
															1							1
																					1	3
																1						1
												1										1
																						2
								1														1
1	1		1	1		1	1			1			1	1	1	1	1		1	1		17
																						1
											1	1		1								1
																						3
																						1
	1																					1
																						1
					1																	1
																						1
																						8
																						1
			1				1															4
																						1
																	1					1
																1	1		1	1		4
																						1
																				1		1
						1																1
																						4
																						1
1	1	1	1		1	1	1	1		1	1		1							1		17
	1	1										1	1		1							5
1																						5
																						1
																						1
																						0
																				1		1
																						1
																						1
																1	1	1		1		4
			1																			1
		1									1	1	1			1	1					7
																						1
							1															1
																						8
																1	1	1		1	1	5
																						2
																1						1
															1							1
													1								1	2

DISCULPEU SI HI HAGUÉS ALGUNA ERRADA QUE POGUÉS MOLESTAR A ALGÚ. HA ESTAT UN TREBALL LABORIOS I FET AMB MOLT BONA INTENCIÓ.

Número	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Anys	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1998	1999	1999	2000	2000
Ros Vilanova, Martha																1	1	1
Roviras Pagès, Dolors																1		
Roviras Pagès, Lourdes				1			1											
Saballs Geli, Concepció																		
Sagué Casanovas, Emma																		
Sala Pineda, Joana																		
Sala, Maria																		
Salgado, Lourdes																	1	
Salip Baró, Roser				1														
Salip Casademont, Ermengol																1		
Sanchez Coll, Eloi																		1
Sanchez Morillo, Eduard																		
Sanchez Rodríguez, Marina																		
Sanchez, Xavi											1							
Santaulària Santaulària, Ramon																		
Santos, Pitu										1		1						
Santos, Rafael										1	1	1	1					
Saurí Comaleras, Llúcia								1										
Saurina Clavaguera, Mercè													1					
Semis Teixidor, Xènia														1		1		1
Serna Coba, Erika																		
Sirvent Ferrés, Arnau																		
Subirós Roura, Genís														1				
Subirós Saballs, Enric																		
Subirós Saballs, Pau																		
Tamayo Millán, Sergi																		
Teixidor Mayolas, Guillem																		
Teixidor Planas, Josep M.											1			1		1		
Teixidor Planas, Teresa								1	1	1		1	1	1				1
Tell Duñach, Maria														1				
Terradas Aguilar, Helena																		
Tetilla Gaspar, Mari C.																		1
Timort, Marc																1		
Torra, Joaquim								1										
Torrent Arnall, Mireia																		
Torres Guerri, Artur									1									
Tremoleda, Joaquim																		
Trulls Pujol, Fina																		
Tudela Martínez, Josep A.								1					1	1				
Uzin, Liz											1							
Valent Carbonell, Pere	1		1	1	1	1	1	1	1	1								
Valls Grau, Josep																		
Vayreda Trullol, Montserrat									1									
Vehí Cabeza, Manuel																		
Verdugo, Julio									1									
Vidal Clos, Cristina																	1	
Vidal Clos, Enric																	1	
Vilanova, Quim																		1
Vilosa, Xavier													1	1				
Vinyoles Jofre, Oriol																		
Vinyoles Jofre, Xènia																		
Vinyoles, Carme									1									
col-laboradors	5	7	10	14	14	15	18	19	18	25	22	19	22	18	0	22	20	23

COMIAT DEL DR. JAUME BERTRAN

Després d'aproximadament onze anys d'assistir-nos com a metge de família al nostre poble del Far d'Empordà i també (encara que durant més anys) als pobles adjunts de Fortià, Riumors i Vila-sacra, el Dr. Jaume Bertran ens deixa en arribar-li la jubilació.

El Dr. Bertran ha format durant tot aquest temps un molt bon equip amb la infermera Dolors Golobardes i ens ha referit que s'ha trobat molt bé treballant aquí al nostre dispensari i també que està molt content d'haver-nos pogut acompanyar durant tota aquesta llarga temporada.

Des d'aquí li donem les gràcies per tot i li desitgem molta sort en aquesta nova etapa.

Passades les festes de Nadal tindrem el nou titular que serà el Dr. Pedro Aparicio que arriba amb molta il·lusió i ganes de posar-se al nostre servei. Actualment estem també molt ben assistits per un metge substitut.

Adjuntem aquí l'horari vigent en aquests moments.

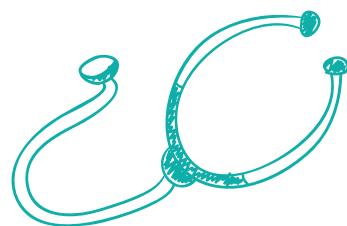

ABS FIGUERES

DISPENSARI "EL FAR D'EMPORDÀ"

D.U.I. Dolors Golobardes Pujol

Dr. Pedro Aparicio

Horaris

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
De 9.00 a 10.45 Vila-Sacra D'11.15 a 13.00 Fortià	De 10.00 a 11.30 Riumors D'11.45 a 13.00 Fortià (DUI)	De 9.00 a 10.45 Fortià D'11.15 a 13.00 Vila-Sacra	De 10.00 a 13.00 El Far d'Empordà	De 9.00 a 10.45 Vila-Sacra D'11.15 a 13.00 Fortià

Domicilis de 8.00 a 9.00 h i de 13.00 a 15.00 h i urgències

Telèfons dispensaris:

El Far d'Empordà: 972 502 905

Fortià: 972 534 188

Vila-Sacra: 972 505 653

Riumors: 972 534 272

CAP Ernest Lluch: 972 677 631

Emergències: 112

Per demanar hora: de 15.00 a 19.00 h de dilluns a dijous i tots els dijous al matí de 9.00 a 13.00 h

Laborables: de 8.00 a 20.00 h. Podeu contactar amb el CAP Ernest Lluch, Emergències 112

De 20.00 a 8.00 h. i festius: podeu trucar al 112 per emergències o acudir a l'hospital de Figueres

LES FESTES DEL FAR D'EMPORDÀ I LES PABORDESSES

Aquest escrit està basat en el testimoni de la gent gran del poble, als quals vull tornar a agrair la seva col·laboració. Ells han relatat les seves vivències i el que recorden d'aquella època. No s'ha pogut trobar cap arxiu ni document escrit per poder ampliar i detallar més informació.

Festes antigues del Far d'Empordà:

Sant Martí (11 de novembre). Aquesta festa, diada del nostre patró, és l'única que es manté entre les quals anomenarem en aquest escrit.

Santa Caterina (25 de novembre).

Sant Sebastià (20 de gener).

FESTA DE SANT MARTÍ I SANTA CATERINA

És molt curiós que la festa de Sant Martí i la de Santa Caterina eren celebrades només amb 15 dies de diferència l'una de l'altra. La de Sant Martí –patró del poble d'El Far– era i és la festa gran, mentre que la de Santa Caterina es tractava de la festa petita. Ambdues eren celebrades amb Ofici Solemne, orquestra i ball. Hem pogut saber que hi podia haver una bona orquestra tant en una festa com en l'altra. Moltes vegades era el mateix conjunt que venia per Sant Martí, i que tornava més tard per amenitzar la festa de Santa Caterina. També ens han relatat que si per la festa gran l'orquestra que era considerada la millor no podia venir i sí que podia venir per la festa petita, la llogaven i gaudien així de dues bandes musicals diferents durant les dues celebracions festives.

A més, era tradició que per les festes, els músics de l'orquestra anessin a dinar repartits per les cases del poble, un a cada casa. Eren varies les famílies que s'oferien a acollir un músic a casa seva, a qui convidaven a menjar. És sabut que en una ocasió va començar a fer molt i molt mal temps per la festa de Sant Martí i els músics no van poder marxar del poble. Les condicions meteorològiques eren tan adverses que els músics es van quedar durant 15 dies al Far fins per la festa de Santa Caterina. Cada músic va ser repartit i acollit entre varis domicilis, on van ser allotjats i alimentats. De tant en tant, a canvi, els artistes obsequiaven els amos de les cases amb la música dels seus instruments.

Una altra tradició era fer un abundant i bon rostit per Sant Martí. El menjar que sobrava es guardava –amb el seu greix al rebost– fins per la nova festa de Santa Caterina.

Es recorda que una vegada per una festa –no ha quedat clar si per Sant Martí o Santa Caterina– es van llogar pel mateix dia i hora dues orquestres que van actuar a llocs diferents i hi va haver en aquells moments una certa competència. També és sabut que per Santa Caterina feien alguna audició de sardanes al veïnat de l'Oliva. La festa de Santa Caterina es va perdre ja fa aproximadament uns cinquanta anys.

▲ La Paquita Planas Galobardes i la Lydie Llaó Bret, exercint de pabordesses.

Aquesta festa diuen que va ser substituïda mitjançant el grup de joves per la festa d'estiu que en principi no va tenir una data concreta.

LES PABORDESSES DEL FAR D'EMPORDÀ

Durant les festes de Sant Martí i Santa Caterina hi havia dues pabordesses del Far, que passaven per les cases del poble amb una Mare de Déu sobre un platet i una galleda per tal de recollir almoïna destinada a l'església. Les pabordesses anaven a l'hora de dinar als masos i cases, trucaven a la porta i quan els preguntaven "Qui hi ha?", elles responien "Caritat per la Mare de Déu!".

Aquestes noies eren voluntàries, i la seva tasca solia durar uns tres anys, des dels 12 anys fins als 15. Les últimes pabordesses que hi va haver al Far d'Empordà han

estat la Lydie Llaó Bret i la Paquita Planas Galobardes. Elles van substituir la Nita Tell i la Carmen Trulls Soler. El regnat de la Paquita i la Lydie va acabar l'any 1951 i així la tradició de les pabordesses del poble.

No tenim constància de quan va ser l'inici d'aquesta tradició. La Lydie i la Paquita ens han comentat que això venia de molt temps ençà.

SANT SEBASTIÀ

D'aquesta festa és de la qual tenim menys testimonis que la recordin, ja que sembla ser que s'ha deixat de fer fa més de 70 anys. Sembla ser que era una festa que tenia lloc al veïnat de l'Oliva. Algú recorda que es feia el ball davant de Can Llaó i Can Sidro.

Podem veure, així, que el Far d'Empordà ha estat un poble de festes.

Eva Roca Farrés

NOMS, RENOMS I MALNOMS DE LES CASES D'EL FAR D'EMPORDÀ

En aquesta secció que ja és habitual de la revista, podem tornar a descobrir la història d'algunes cases del poble. Tornem a recordar a tothom qui estigui interessat en fer-nos saber informació sobre la procedència del nom de casa seva, ens ho pot fer arribar quan vulgui per publicar-ho en la pròxima edició. Us donem les gràcies per endavant.

CAN TUIES - Carrer de l'Oliva, 4

Habitants actuals: Juan Manuel López, Carmen Díaz i Mònica López Díaz.

Can Tuies és una enorme casa pairal situada gairebé a l'entrada del poble en direcció a Figueres. Malgrat que es troba situada dins del poble, no és agosarat pensar que quan es construï devia ser una casa aïllada donat que totes les construccions que actualment l'envolten són posteriors i més modernes.

En els seus inicis, can Tuies era una casa de pagès amb les quadres del bestiar a l'entrada i l'habitatge al primer pis. Els antics propietaris tenien vaques i animals domèstics per al consum. La casa, estava envoltada d'un extens terreny que, amb els anys, es va anar parcel·lant i venent a altres propietaris, com és el cas de can Julià, que es troba just al costat.

Durant la dècada dels anys noranta, el matrimoni format per Ramon García i Pilar Tello, que eren els nous propietaris, van reformar tota la casa i la convertiren en un hostel rural. Can Tuies passà de ser una casa de pagès a oferir allotjament a turistes majoritàriament de les Illes Canàries. És per aquest motiu, que encara actualment gairebé totes les habitacions disposen de lavabo i, algunes d'elles, fins i tot, de vestidor. A més, Ramón García, militar retirat, també es dedicava a arreglar rellotges, per la qual cosa tenia un despatx i una habitació dedicada a aquest menester.

L'any 1999, Juan Manuel López va veure la casa que s'ofertava en una immobiliària de Figueres. Pilar Tello havia quedat vídua i es venia la casa.

De seguida, la Carmen i en Juan Manuel van decidir comprar la casa ja que era el que sempre havien desitjat; una casa gran, envoltada de terreny per fer-hi hort, tenir galliner i animals, amb prou espai per a guardar les eines,... El gener de l'any 2000, la parella s'instal·lava a can Tuies i l'any següent naixia la seva filla Mònica.

Actualment, can Tuies és la seu de la marca El Rebost de l'Empordanet i de les melmelades i altres productes alimentaris que la Carme elabora des de fa uns anys. Ara, gairebé totes les dependències que havien sigut quadres serveixen com a obrador, cuina i magatzem dels productes que es comercialitzen arreu del país i fora d'ell.

Arxiu de fotos de la família López Díaz

EL MAS ROCA PUNTOSA

Habitants actuals: Pere Pujolàs i Rosa Costa. Pere Pujolàs, Elisabeth Moret i Xènia i Guillem Pujolàs.

Als anys cinquanta, en Pere Pujolàs i Argelès, vivia a can Met Paleta del barri de l'Oliva. En el patrimoni d'aquella casa, també hi anaven els terrenys on avui dia hi trobem el mas Roca Puntosa. Eren camps i erms de la mateixa la propietat. El nom de Roca Puntosa prové del fet que el mas està situat sobre uns terrenys que contenen molta penya. "Tot aquest sector fins arribar al riu Manol, és un terreny pedregós i dur" –ens indica en Pere.

▲ A les fotos, podem veure l'avi Jaume amb el viver i la primera barraca construïda. A l'esquerra, en Pere i el seu pare Jaume aixecant el magatzem.

L'any 1960, el pare d'en Pere, en Jaume Pujolàs i Canadell, va decidir fer un magatzem en aquell sector, per tal de guardar les eines i altres estris. Amb aquesta idea, aquest mateix any va començar a construir un viver i una barraca. Quatre anys més tard, va iniciar la construcció del magatzem, que correspondria a tota la llargada de la part baixa de la casa actual d'en Pere i la Rosa.

"El que va començar a construir-se com un magatzem, amb el temps, acabaria essent un habitatge complet. Durant molts anys, cada dissabte i diumenge, tant el meu pare, la meua mare Lola i la que seria la meua dona, la Rosa, veníem a fer de paleta. Al principi, pujàvem la sorra del Manol amb el carro i el burro. La casa formava una L amb el magatzem i quedava a un costat. Mica en mica, la construcció es va condicionar com una casa de planta baixa i primer pis. L'any 1966-67 els meus pares,

en Jaume i la Lola, van venir a establir-s'hi" –ens explica en Pere. Aquesta primera casa és la residència actual d'en Pere i l'Elisabeth.

El magatzem havia quedat només com un annex de la casa dels avis, però ben aviat, l'any 1968, també es va començar a aixecar un pis a sobre amb la idea de fer una segona casa per en Pere, la Rosa i les seves filles, la Marina i la Rosa. No va ser fins l'any 1974 que les obres es van accelerar i dos anys més tard, el 1976, quan el fill petit, en Pere, acabava de néixer, tota la família es va traslladar de l'Oliva al mas Roca Puntosa.

Durant molts anys el mas va estar integrat per la família dels avis a un costat i la família d'en Pere i la Rosa, a l'altre. L'any 1997, en Pere (fill) va decidir arreglar i refer la casa dels avis com a casa pròpia. L'any 2000, en Pere es va casar amb l'Elisabeth i van estrenar l'antiga casa totalment renovada. El viver, es va convertir en la piscina, el galliner i hort es van transformar en l'actual jardí, es va obrir un nou camí d'accés del mas per tal de separar l'entrada de les dues cases...

Actualment, el mas conserva el mateix perímetre dels anys setanta però s'ha anat condicionant i refent. Està integrat per dos habitatges, amb espais compartits com l'entrada principal, però també manté la individualitat de les dependències de cada casa. Fa uns quants anys, l'Ajuntament va condicionar la carretera i ara s'hi pot arribar amb el camí asfaltat.

Rosa Maria Moret
Fotos de l'Arxiu de la família Pujolàs Costa.

▲ Les dues famílies actuals que resideixen al mas.

▲ Vista aèria de Roca Puntosa, 2006.

LA MÀGIA DE Pinterest

Fa un temps que vaig descobrir aquesta xarxa social. La veritat és que m'agrada moltíssim i m'ajuda a trobar mil i una idees que em poden servir per la feina, per casa, pels nens, per les meves aficions...

He trobat receptes ben fàcils de fer com unes minitruites, un Cheese cake invertit o mermelada de figues aprofitant les de l'hort del meu pare. Us avanço la recepta de les minitruites.

Preescalfeu el forn a 180 graus, unteu un motlle per muffins amb oli. Bateu 7 ous, 2 cullerades de llet, sal i pebre fins que quedi suau. Divideix la carn i les verdures en cadascun dels motlles per a magdalenes. Afegeix la barreja d'ou a cada

forat fins arribar al cim i decorarem amb una mica de formatge. Enforenem durant 15-20 minuts. Retirarem del forn i deixar que es refredi una mica en el motlle durant 5 minuts abans de reservar.

També he trobat idees molt divertides per fer pels nens com una samarreta decorada amb plastidecor.

Per fer-la cal que marquem amb guix a la samarreta on volem fer el dibuix tant al davant com al darrere. Protegem amb cinta de pintor el que no vulguem que s'embruti. Colloquem la samarreta sobre una superfície que es pugui planxar i posem paper de diari per dins. Fem punta als

Plastidecors i la col·loquem a sobre la samarreta. Després col·loquem a sobre un drap o bé paper de forn i planxem. Retirem el drap i ja està. A més, resistent a molts rentats. Pot passar que al drap també hi quedi una mica de plastidecor enganxat, recomano fer-ne servir un de vell.

Sóc aficionada al patchwork des que fa uns anys a l'estiu l'Esperança Jofre ens en va ensenyar durant l'estiu les tècniques bàsiques d'aquesta labor tan entretinguda i divertida. Gràcies als diferents pins que he trobat, he fet coses tant maques com bosses, estoigs pels colors dels meus fills o tovalloles ben divertides.

Amb aquesta afició per cosir també he aprofitat per reciclar samarretes velles o texans que ja no fem servir per a fer una manta pel sofà o bé una bossa per la meva filla, un davantal, un organitzador pels comandaments a distància pel sofà...

El decoupage també és una de les manualitats que he provat de fer, gràcies a un taller que ens va fer la Rosa Maria Moret. He folrat des de llaunes per guardar-hi galetes, caps de Maudixes que em serveixen com a organitzador sobre l'escriptori i una capsa per a guardar mocadors de paper. El proper projecte serà decorar un tamboret que vaig comprar a Ikea. A veure què tal surt.

Les targetes de felicitació amb l'Scrapbook queden molt i molt maques.

Hi ha moltes idees sobre com organitzar recons de casa teva com podria ser l'espai on tens les coses de costura, l'habitació de les joguines dels nens o bé la millor manera de tenir el garatge organitzat i endreçat. Fins i tot un racó ben original al teu jardí amb pneumàtics.

També moltes idees de decoració com podria ser dels testos de les teves plantes amb teles de robes de colors o pintant amb colors ben divertits, o bé com construir una garlanda de llums de colors a partir de les llums de l'arbre de Nadal i boles de ping pong o papers per a fer magdalenes.

Programes com el "Ja t'ho faràs" de TV3 ens agraden molt a casa, tant a grans com a petits, perquè podem aprendre a fer coses reciclant el que tenim i entretenir-nos durant les tardes d'hivern que el temps no ens permet sortir de casa.

Us animo a tots que ho proveu.

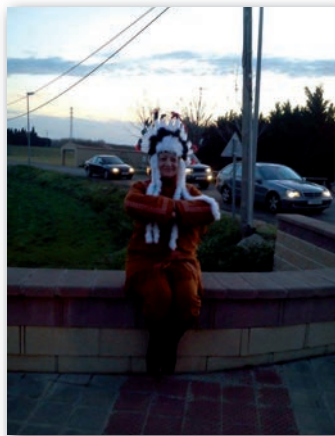
Sara Bayés Quer

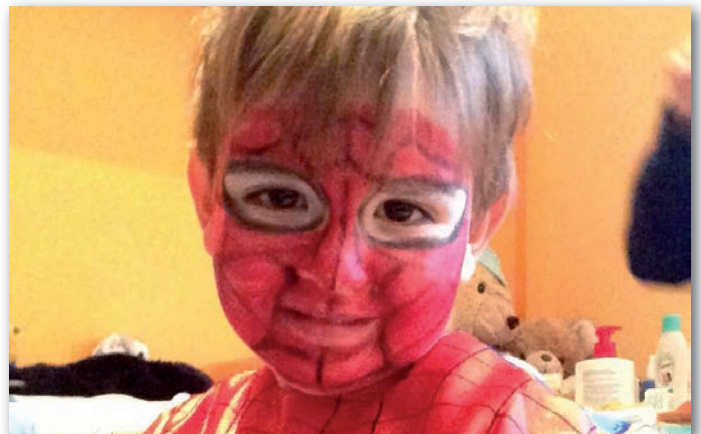

CARNESTOLTES 2015

CONCURS DE DIBUIXOS INFANTILS-NADAL 2014

PARC INFANTIL DE NADAL

Per les festes del Nadal passat, els més petits del poble van tenir la sort de poder gaudir del parc infantil de Nadal. Totes les activitats es van dur a terme del 2 al 4 de gener per la tarda al centre cívic. Allà s'hi van organitzar un munt de coses on tothom s'ho va passar molt i molt bé. Destaquem aquí el concurs infantil de dibuixos nadalencs fet per commemorar aquestes tan esperades dates, sobretot pels més menuts.

Volem donar les gràcies a tots els participants i dir que indubtablement, sou uns grans artistes. Després d'una difícil tasca del jurat tenim aquí un recull dels dibuixos guanyadors.

Moltes gràcies a tots.

UN NOU DISSENY PEL RENTADOR

A principis d'any, vam aprofitar les vacances de Nadal per pintar el rentador.

Cada vegada que passàvem amb cotxe, caminant o amb bicicleta direcció a l'Oliva, es podia veure el dibuix que va fer dissenyar la Teresa Teixidor l'any 1999, aprofitant una de les activitats que es feien amb la mainada al casal d'estiu. Malauradament, amb els anys s'havia anat descolorint, i la pintura ja no lluïa com abans. A més, hi havia algunes pintades de grafit. Per aquesta raó, un grup de nenes del Far vam decidir pintar-lo de dalt a baix i fer un dibuix de la silueta del nostre poble just al mateix lloc on hi havia hagut l'anterior mural que representava una casa de pagès situada en un poble imaginari.

A l'Edu Sánchez li encanta dibuixar i hi té molta traça. Ha dibuixat molts cops el Far des de diferents punts de vista. De fet, té un quadern amb part d'aquestes il·lustracions. Quan li vam proposar si ens donaria un cop de mà amb el disseny, va acceptar de seguida.

El dia 2 de gener, sense mandra d'haver començat el nou any, vam dedicar tota una tarda a pintar completament tot el

lateral del rentador. Llavors, l'endemà l'Edu va dibuixar el poble en petit i nosaltres el dia següent vam resseguir-ho. Finalment, vam acabar d'afegir i retocar alguns detalls.

Malgrat ser un disseny senzill, el resultat era prou acceptable. Realment va quedar molt bonic, no ens ho haguéssim pensat mai!

Des d'aquestes pàgines, voldríem agrair l'especial col·laboració de l'Edu Sánchez, per dissenyar el dibuix, en Met, per ajudar-nos a pintar i per la seva bona companyia, a l'Ajuntament pel seu suport i a molts veïns del poble per donar consells i ajudar-nos a passar la tarda més agradablement.

Eva Arnall

SOBRE ELS VALORS MORAIS I EL DESENVOLUPAMENT DEL CARÀCTER

Sovint sentim a dir que estem vivint una època caracteritzada per la manca de valors, o per la seva pèrdua. Segurament ens estem referint a que, en el món actual, ens costa de veure valors com ara el del respecte a l'autoritat dels pares, el joc net, el valor de la paraula donada, el valor de l'esforç o altres que tant van contribuir a fer-nos persones adultes. Però de valors, en tenim tots. De fet, els humans no podem pensar o decidir res sense aplicar-hi valors.

Penseu en una petita escena quotidiana, anar a mercat. Com triem els productes? Per suposat, ens basem en l'observació objectiva. Els fets també compten!, però ho barregem amb els valors, sempre. El primer valor, el preu. I també les preferències personals respecte, per exemple, del color de les pomes, el que agrada o no a la família, la dieta que volem practicar a casa. Com veieu, els valors són bastant subjectius. Són apreciacions personals de la realitat, qualitats d'un objecte o persona que, per nosaltres, el fan estimable.

Quan jutgem la realitat des dels nostres valors, estem aplicant una visió moral de les coses. Podem considerar correcte o no que hi hagi turistes passejant en banyador per la Rambla de Figueres. Fem servir una mena d'ulleres invisibles –els valors– per decidir si allò que veiem és correcte o incorrecte, bo o dolent. És així com humanitzem la realitat, permetent-nos d'aquesta manera integrar-nos i, en alguns aspectes, dominar-la. Yuval Noah ens explica en un llibre recent que l'espècie humana sapiens, de la que som tots hereus, va prevaldre per sobre de totes les altres espècies d'homínids gràcies a la utilització del llenguatge per a la creació de símbols, mites, maneres de veure el món, per crear cultura. Compartir una certa manera de veure el món és la condició per conquerir la cohesió social entre els humans. Compartir valors, compartir una moral.

Moral significa “costum”. En realitat, la moral ens arriba a través de l'educació: és el conjunt de valors que una societat concreta té per costum aplicar a la realitat per decidir què és bo o acceptable i què és dolent o inacceptable. És per això que en les societats modernes existeixen diverses morals, fruit del pluralisme multicultural que les caracteritzen.

La manera com s'adquireix el judici moral va ser investigada a mitjans del passat segle per Jean Piaget, i més tard pel psicòleg americà Kohlberg. Al principi el nen petit veu que les normes són imposades des de fora pels adults i que un acte és bo o dolent en funció de si aporta un premi o un càstig. De mica en mica va adquirint la idea de justícia i del respecte mutu entre iguals. A partir dels 10 anys comença a entendre que les normes poden ser contrariades en algunes circumstàncies. A partir dels 12 anys, s'inicia l'etapa autònoma, on els criteris morals seran assumits d'una manera més personal, més autèntica. Segons Kohlberg, només un 20% de les persones arriben a una etapa molt més avançada i són capaços d'entendre que cal desafiar la llei quan aquesta és injusta, o poden argumentar els seus propis criteris morals sense por, encara que estiguin en minoria.

Així doncs, l'adquisició d'un sistema de valors és una condició necessària per la maduració psíquica de les persones. De totes les persones. La qüestió fonamental rau en si ens n'apropriem tal qual dels valors tradicionals que ens han inculcat o pel contrari,

els passem pel sedàs del nostre propi pensament. Del procés de fer-se propi un sistema de valors a través de la reflexió crítica en diem ètica. L'ètica és doncs l'aplicació de la raó crítica als comportaments i les actituds humanes, per tal de decidir la seva bondat o no. L'ètica demana respondre a la pregunta de per què aquest criteri moral és correcte. Demana arguments racionals per acceptar que una conducta sigui moral. No li són vàlids arguments basats en la tradició (sempre s'ha fet així) o ni tan sols en l'argument de que ho diu la majoria. Quan el pensament ètic té realment èxit és quan, després de contestar als perquè, passa a ser una conducta assumida per convicció. No reciclem només quan ens miren altres persones, ho fem per convicció pròpia. Quan jo era petit, la moral imperant a casa meua feia que jo no hagués de col·laborar en cap feina de casa; ja ho feien les meves germanes, que “per a això eren nenes”. Jo em podia haver quedat tot el temps instal·lat en aquesta actitud, bo i respectant la moral imperant.

Així doncs no tots els sistemes morals són igualment bons. No és igual defensar la pena de mort o estar-hi en contra. No és igual enfocar la nostra vida a aconseguir cada vegada més diners que a contribuir a augmentar la felicitat de tots, inclosa la pròpia.

Per tal que una moral sigui realment bona, hauria de complir almenys dos requisits: 1) que sigui autònoma, argumentada amb la pròpia reflexió, i 2) que compleixi el criteri d'universalitat (si una cosa és bona per mi, i la vull, també la vull per a tots). Així doncs, 1) sostenir que els homes no ens hem d'implicar en les feines domèstiques és tant com defensar que les dones han d'estar al nostre servei, i 2) si no implicar-se és bo per mi, també ho vull per tothom, de manera que ningú no cuinaria ni netejaria la casa. Podeu mirar de fer aquest exercici sobre altres conflictes que ens assalten cada dia en les nostres societats tan plurals. I recordeu: l'adhesió a un determinat valor sense jutjar-lo es diu “prejudici”. Sobre aquesta base, i independentment sobre si cal ser més o menys tolerants, és correcta una moral que obliga a les dones a anar completament tapades pel carrer? Un bé moral imposat, ni és un bé ni és moral.

Ètica procedeix d'una paraula grega que significa “caràcter”: el pensament crític sobre els valors morals ens enforteix el caràcter, ens fa persones més íntegres i més coherents, persones “com cal”. Per això és tan important la transmissió i el debat sobre els valors en tots els processos educatius.

L'educació, al contrari del que ens proposa l'exministre Wert, s'ha d'orientar a formar futurs ciutadans, capaços de pensar críticament i actuar conforme als valors que les persones i el país necessitem per encarar els grans reptes del nostre futur.

Josep Ramos

ACTIVITATS ESPORTIVES

Segur que ja coneixes la relació entre la pràctica de l'esport i una bona salut, el que implica una millor qualitat de vida.

Tots sabem que la pràctica regular d'esport és beneficiosa pel nostre cos. Però coneixeu tots els beneficis que l'esport aporta a la nostra ment?

Les activitats d'aeròbic i el ioga potencien la connexió neuronal per prendre decisions més ràpidament. D'aquesta manera es minimitza el temps de reacció.

L'octubre significa un nou començament, noves intencions, nous propòsits...

Fes que l'esport formi part de la teva nova rutina, el teu cos i la teva ment t'ho agrairan.

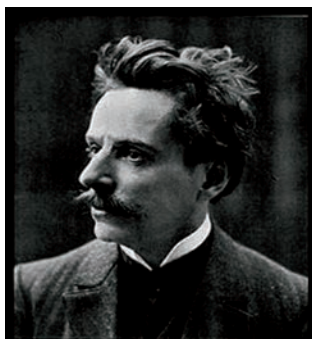
Mireia

**AL CENTRE CÍVIC I SOCIAL.
DILLUNS DE 20:30 A 21:30 - AERÒBIC
DIMECRES DE 21:00 A 22:00 - ALL BALANCE.
POTS TRIAR FER CLASSE UN DIA O DOS,
SEGONS ET CONVINGUI.
VINE A PROVAR-HO SENSE COMPROMÍS.**

150^è ANIVERSARI D'ENRIC MORERA

Enric Morera i Viura va ser un compositor català nascut a Barcelona l'any 1865, ara fa 150 anys. Fou un dels músics més significatius del modernisme a Catalunya. És conegut, sobretot, per les seves sardanes com La Santa Espina, Les Fulles seques, La Sardana de les Monges i L'Empordà. Amb tot, també va escriure molta música escènica, obres simfòniques i corals. El seu catàleg està configurat per més de 800 obres, que es conserven actualment a la Biblioteca de Catalunya i al Museu de la Música de Barcelona.

Fent un breu repàs de la seva biografia descobrirem que va viatjar molt. Quan tenia dos anys va marxar amb la família cap a l'Argentina. El seu pare havia aconseguit una plaça a un teatre de Buenos Aires com a contrabaixista. Dotze anys més tard van tornar a Barcelona. Més endavant van tornar a l'Argentina i als 20 anys se'n va anar a Bèlgica, a fer una estada de cinc anys, que els va dedicar plenament a estudiar. A tot arreu va estar en contacte amb diferents professors i músics eminents, que l'ajudaren en la formació de la seva excel·lent carrera musical. Després de la seva etapa d'estudis a Bèlgica va decidir tornar a Barcelona.

Un cop aquí es dedicà a posar música a obres de grans escriptors de la literatura catalana, com ara Jacint Verdaguer, Àngel Guimerà, Santiago Rusiñol, Joan Maragall, Josep Ma de Sagar-

ra i Josep Carner, entre altres autors. Participà a les Festes Modernistes de Sitges, i fundà la Societat Coral Catalunya Nova, formada per cantaires procedents de la classe obrera, i el Teatre Líric Català.

Després d'aquest període de creació intensa, passà un parell d'anys a Madrid, i, novament, una altra temporada a l'Argentina. Acabada aquesta estada tornà per quedar-se, definitivament, a Catalunya. Continuà escrivint música, i treballà com a professor a l'Escola Municipal de Música de Barcelona, fet que li permeté influir profundament a les noves generacions de compositors.

Enguany, per commemorar els 150 anys del naixement de Morera, s'han programat un seguit d'actes per homenatjar-lo. Primer de tot s'ha fet una selecció del fons personal de l'autor, i s'exposa a Sitges, Girona i Barcelona. Això permet repassar el seu recorregut vital i professional. A Sitges també es pot fer l'itinerari Enric Morera pels museus Cau Ferrat i Maricel. Diverses entitats de tot el país organitzen conferències i concerts, on es pot reviure la seva obra.

Músic amb un enorme talent dramàtic i amb un llenguatge viu, original, directe i natural. Un dels exemples més brillants del nacionalisme musical, decidit defensor del teatre líric propi i en català. Gran impulsor del Cant Coral. És un dels noms més rellevants dins la nostra història musical, un referent molt important per la cultura de casa nostra.

Maria Company i Coll

10 ANYS DE POESIA A LA FRESCA!

Aquest estiu hem celebrat la desena edició de la Nit de poesia. Més avall, hi trobareu reproduït el text de presentació que es va publicar en el díptic lliurat a assistents i rapsodes. Tot i que el text pretén ser una declaració d'intencions compartida pels qui ens hem ocupat de l'organització durant aquests anys, però que em vaig encarregar d'escriure jo, m'ha semblat que podem explicar alguna cosa més.

Fa deu anys, les persones que organitzem aquesta vetllada teníem els fills i/o les filles en edat escolar; la majoria anaven a l'escola del poble que començava a agafar embranzida i augmentava en nombre d'alumnat; i, sobretot, compartíem el desig de fer activitats que donessin vida al Far i que ens cohesionessin com a poble. I així, com tantes altres activitats que van començar en aquells anys, va sorgir la Nit de poesia, com un pretext afegit per retrobar-nos fora de l'escola –els qui hi teníem les criatures– però també per retrobar-nos amb aquelles altres persones que tenien els fills estudiant a Figueres.

La Nit de poesia va tenir una bona acollida i això ens va animar a continuar organitzant-la any rere any, fins ara. El grup inicial ha anat creixent amb el temps i cadascú de nosaltres hem aportat allò que millor sabem fer. Entre totes, hem anat reinventant aquella primera vetllada afegint-hi detalls, convidant persones populars i/o conegudes en l'àmbit cultural...

En aquests anys, qui sempre ens ha animat a continuar i ens ha coordinat ha estat l'Esther Jofre, a qui agraeixo, jo que vinc de fora, el seu lideratge i compromís en tot allò que organitza en benefici del poble. També vull agrair a la Marta Ferrés la creativitat, l'originalitat i l'encert que ha posat en cadascun dels llibrets que s'han editat, recollint les poesies que recitàvem en cada edició.

No pretenc fer un llistat exhaustiu, però no vull obviar algunes atribucions que hem anat repetint cada any, com si es tractés d'una tasca que ens venia donada. Entenc que això ha estat possible perquè hem sabut crear un clima de companyonia que ens ha permès organitzar aquestes nits d'estiu. Per això, quan penso en els preparatius de cada edició, a més de l'Esther i la Marta en el rol que us he comentat, recordo la Rosa M. Moret, repartint poemes a tort i a dret als nens i nenes de l'escola; la Maria Company, ocupant-se dels aspectes musicals de la vetllada; la Cèlia Cerveró i l'Eva Roca, fent difusió de les vetllades...

I en cada edició d'aquestes nits de poesia, hem pogut comptar amb en Jaume Coll i en Josep Trulls que preparen el refrigeri que tanca l'acte, i que és possible gràcies a la col·laboració de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament i de la Comissió de festes, El Far Actiu.

Gràcies a tothom!

I ara, el text de què parlava a l'inici:

L'agost de 2006 vam celebrar la I Nit de poesia a la fresca i, sense gairebé adonar-nos-en hem arribat a la desena Nit. Durant aquest temps, quasi en cada ocasió, hem lligat la temàtica de cada edició aprofitant aniversaris literaris de poetes catalans fonamentals en la història de la cultura catalana i, alhora, quan ha estat possible, propers al nostre entorn; en algunes edicions, hem triat una línia temàtica (el paisatge o els menjars) i això ha permès ampliar el ventall de literats que hem conegut o recordat. D'altra banda, i en la mesura de les nostres possibilitats, ens han acompanyat familiars o amics dels poetes i les poetesses homenatjats: les filles de M. Àngels Anglada (Mariona i Rosa Geli) i les filles de Carme Guasch (Blanca i Silvia Soler, qui, per cert, ens va dedicar una columna d'opinió a *El Punt* lloant la nostra iniciativa i el nostre poble); i amics de M. Àngels Vaureda, com Lluís Roura i Maria Perxés. En cada edició hem acompanyat la recitació amb un llibret que recollia els poemes que havíem triat i que permeten recordar allò que hem anat fent any rere any.

Però commemorar el desè aniversari ens sembla una fita important i mereix un tractament diferenciat: creiem que en els actes discrets i senzills hi ha l'essència del tarannà del nostre poble i retornem als orígens d'aquesta iniciativa, que es va començar a celebrar sense cap mena de pretensió intel·lectual sinó només pel fet de donar vida al Far, de tenir un pretext per trobar-nos i passar una estona agradable junts, per allò de «fer poble». Si, a més, hem contribuït a mantenir i/o donar a conèixer una ínfima part del llegat cultural del nostre petit país amb un acte singular que ens enriqueix l'esperit, només ens en podem felicitar tots plegats.

Com que cap dels que som aquí no som com fa 10 anys (algun, ni tan sols havien nascut!), tot i que mantenint la música que ens ofereixen els joves del poble, hem volgut canviar la dinàmica d'altres anys. Per això, us hem deixat triar a vosaltres el text que recitareu, no hem editat cap llibret perquè la poesia s'assaborix més escollint-la que llegint-la, i no hem convidat cap persona de renom perquè us tenim a tots aquí: vosaltres sou i heu de ser els veritables protagonistes!

Esther Renart Prat

APRENENT A COSIR...

A casa sempre he vist la meua mare amb una agulla entre els dits i el centímetre penjant del coll, el soroll de la màquina de cosir ens ha acompanyat a les meves germanes i a mi mentre fèiem els deures o vèiem la televisió... però mai havia fet el pas de fer-ho jo, com a molt cosia botons, més enllà d'això... res. Però un estiu, aquí, al poble, l'Esperança Jofre ens va descobrir el patchwork... i ai!... des d'aquell estiu que he anat fent i he descobert tot un món! El primer que vam fer va ser un coixí, el meu primer coixí... em sembla que el guardaré tota la vida! Moltes de les que vam fer aquell curs d'iniciació vam fer el mateix i segur que també el guarden com un tresor.

Després ens va ensenyar a fer aplicacions a tovalloles... És fàcil i resulta molt atractiu. Vaig agafar totes les tovalloles que tenia per casa que no tenien cap dibuix i vaig començar a "tunejar-les"... a aquesta li faig uns cors, a aquesta altra hi poso un osset... també vaig fer una tovallola per la piscina per la meua lvet amb el nom ben gros perquè no la perdés que és una mica despistada i m'ho perd tot.

I el que sí que m'ha agradat fer sempre és alguna cosa per la meua mare cada any pel seu aniversari... Ella m'ha ensenyat a valorar allò que està fet a mà i cada vegada que m'ha regalat alguna cosa que m'ha fet de ganxet o de mitja l'he portada molt cofoia i n'he presumit molt... "Me l'ha fet la meua mare!" El primer regal que li vam fer entre la Sara i jo va ser uns coixins i una manteta pel sofà ... Que contenta que es va posar!!!

Amb el temps per un aniversari vaig demanar de regal una màquina de cosir i perdent-li la por vaig començar amb les vores dels pantalons, cosa abans impensable... i fa poc he descobert que existeix una cosa meravellosa que es diu Pinterest (una web molt interessant) on pots trobar idees de tot tipus i ja m'atreveixo amb coses més complicades (no gaire, no us penseu) com estoigs o bosses per la platja.

Reconec que tinc temps sobretot quan faig vacances que és quan aprofito i per exemple l'estiu passat em va donar per fer samarretes amb un senzill dibuix al davant i el nom al darrere. Van ser uns regals ben originals!!!

Tot el que jo faig és senzill i no li arriba ni a la sola de la sabata al que fa la nostra Esperança Jofre però estic orgullosa del que cuso, m'agrada, em relaxa i té un valor molt especial per a tots aquells als que els ho regalo. Tot el que són treballs artesanals està de moda, s'estan recuperant activitats que havíem deixat de banda perquè no teníem temps i us convido a tots els que encara no ho heu provat a que ho feu, la satisfacció personal que en traureu no té preu.

Cristina Bayés Quer

VIA LLIBRE

a la democràcia

Diada Nacional de Catalunya – 11S2015- A Barcelona amb

Via lliure a la República Catalana- Volem independència!

Una bona colla hem anat a celebrar la diada a Barcelona, per omplir la Meridiana i per estar presents en un altre dels grans actes que la societat catalana venim protagonitzant, des de fa 5 anys, el dia 11 de setembre.

Hem viscut una festa amb totes les de la llei, on el bon rotllo, el civisme, l'harmonia i els cants d'independència han omplert durant dotze hores l'aire del bus i del carrer. Els nostres cors han bategat amb força, l'emoció ens ha fet venir les llàgrimes als ulls en diversos moments i l'alegria de la diada l'hem vist en els millors somriures de la cara de tota la gent. Podeu imaginar més d'un milió de somriures junts? Brutal!

A la tornada, hem escrit en poques paraules l'emoció viscuda i han sortit frases així:

"ESPERO QUE EL GRANET DE SORRA QUE HEM POSAT AVUI CADASCUN DE NOSALTRES, SERVEIXI PER AVIAT PODER DECIDIR EN LLIBERTAT EL FUTUR DEL MEU/NOSTRE PAÍS". Fina Company

"És indescriptible l'emoció viscuda: sentir-se part d'una munió de persones unides en un sol clam. Si som tants no hi ha res perdut i si caiem (que no passarà) ens tornarem a unir fins a la victòria final". Esther Renart

"Una gran vivència que m'ha agradat molt compartir amb tots els qui hem viatjat en el bus d'El Far. També vull agrair a l'organitzadora l'empenta que demostra per aglutinar-nos". Francesc Carbonell

"Pell de gallina companys, la independència és a tocar. Visca Catalunya Lliure!". Dolors Quintana

"ARA SÍ, ESTEM A UN PAS!!! DESPRÉS DEL QUE HE VISQUIT AVUI, MOLT ESPERANÇADA". Anna Sagner.

"Emocionat d'haver viscut aquesta Diada amb la gent d'El Far d'Empordà!!! Només queda una petita empenta per aconseguir el que somiem fa temps". Ramon Garriga.

"Molt emocionant!!! Esperem que ara Sí! Que l'any 2016 ens puguem trobar en un país independent". Montserrat Garriga

"Emoció i il·lusió de veure tot un país unit i mirant en la mateixa direcció. Visca Catalunya Independent". Marta Gallego

"Camí de colors cap a la independència". Conxi Saballs

"EMOCIÓ I ADRENALINA PURA, ARA ENS FALTA REMATAR LA FEINA". Gemma Colomer

"La voluntat d'un poble és imparable com l'aigua d'una riuada". Joan Cusi

"Catalunya ha tornat a donar exemple de civisme. 1.500.000 persones manifestant-se no es poden equivocar. Visca Catalunya nov país d'Europa". Jordi Quiñero i Cèlia Cervero.

"UN DIA INDESCRITIBLE. ESPERO TORNAR L'ANY QUE VE PER CELEBRAR LA REPÚBLICA CATALANA. VISCA CATALUNYA". Xavier Quiñero

"Gran família, millor país". Marina J-Xènia-Laià

"Una vegada més Catalunya ha parlat. Hem deixat clar qui som i què volem i ho hem fet en acte pacífic, on cadascun dels milers de participants hem sentit diferents sentiments d'estima pel nostre país, i que sens dubte no hem passat desapercebuts. Visca la terra lliure! Família Pérez.

Eleccions al Parlament de Catalunya 27 de setembre de 2015- El Far d'Empordà

La il·lusió està ben viva i tots sabem que tenim a tocar el dia en que votar per decidir Si o No, a construir un estat propi, un país nou i diferent, serà normal i tots els catalans podrem exercir aquest dret democràtic, fonamental i universal. Ho haurem aconseguit amb la pau com a bandera i amb el respecte com a clam de llibertat.

Ha estat un plaer immens organitzar aquesta sortida, ho he viscut intensament gràcies a tots els de la foto!

Les ganes de treballar i lluitar per la victòria del SI al nou Estat Català, creixen en mi cada dia! Visca Catalunya, un país lliure! Seguim caminant fermes i convençuts, cap a Ítaca, ho tenim a tocar. Ara és l'hora! Junts pel sí!

El 27 de setembre de 2015, una cita important per seguir en aquest camí que a dia d'avui només té un destí i una música per arribar-hi!

*"Quan surts per fer el viatge cap a Ítaca,
has de pregar que el camí sigui llarg,
ple d'aventures, ple de coneixences.
Has de pregar que el camí sigui llarg,
que siguin moltes les matinades
que entraràs en un port que els teus ulls ignoraven,
i vagis a ciutats per aprendre dels que saben.
Tingues sempre al cor la idea d'Ítaca.
Has d'arribar-hi, és el teu destí,... (Lluís Llach)"*

ESCOLTA-LA A:

Viatge a Ítaca Lluís Llach - YouTube
www.youtube.com/watch?v=tdbf0KdFvCY
 Beth - Viatge a Ítaca - YouTube
www.youtube.com/watch?v=HA5cQ9r3jPs

Les 3 membres de la mesa al mig amb col·laboradores a banda i banda.

L'acta pública dels resultats al nostre poble.

La participació és del 76,80%.

Els vots a partits clarament independentistes obté un 71%.

Els vots a partits clarament contraris a la independència obté un 11%.

El Far d'Empordà és membre de l'AMI, Associació de Municipis per la Independència.

Els resultats són una garantia per seguir, des de la política municipal, el nou camí polític que Catalunya comença cap a l'estat propi i treballar amb força en aquest sentit, des del propi Ajuntament i amb la gent del poble.

ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA ELECCIONES AL PARLAMENTO DE CATALUÑA																																																										
Província / Provincia GIRONA	Municipi / Municipio 17	Mesa 005																																																								
Districte censal / Distrito censal 01	Secció / Sección 001	Mesa U																																																								
ACTA D'ESCRUTINI / ACTA DE ESCRUTINIO																																																										
<p>Després de haver dit el 27 de setembre de 2015, una vegada finalitzat l'escrutini, s'obtenen els resultats següents: Después de haber dicho el 27 de setembre de 2015 y una vez concluido el escrutinio, se obtienen los siguientes resultados:</p>																																																										
<p>NOMBRE DE ELECTORES SEGONS LES LLETRES DEL CENS / NOMBRE DE ELECTORES SEGUN LAS LETRAS DEL CENSO 401</p>	<p>A) Electors censals en la Mesa que han votat / Electores censales en la Mesa que han votado 308</p>	<p>Nº DE VOTS NULS / Nº DE VOTOS NULOS 2</p>																																																								
<p>B) DE CERTIFICACIONES CENSALES PRESENTADAS / DE CERTIFICACIONES CENSALES PRESENTADAS 0</p>	<p>B) Intervencions no censals en la Mesa que han votat / Intervenciones no censales en la Mesa que han votado 0</p>	<p>Nº DE VOTS EN BLANC / Nº DE VOTOS EN BLANCO 0</p>																																																								
<p>Comercios d'articles materialitzats / Comercios de artículos materializados 0</p>	<p>Total votants (A+B) / Total votantes (A+B) 308</p>																																																									
<p>RELECTORES (veure instruccions següents) / REELECTORES (ver instrucciones siguientes) 401</p>																																																										
<p>RESIDENTIA / RESIDENTIA SIGNATURES / SIGNATURES IDENTIFICACIÓ / IDENTIFICACIÓN LLETRA / LETRA U</p>	<p>CANDIDATURES / CANDIDATURAS</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">CANDIDATURES / CANDIDATURAS</th> <th colspan="2">VOTS OBTINGUTS / VOTOS OBTENIDOS</th> </tr> <tr> <th colspan="2"></th> <th>EN LLETRES / EN LETRA</th> <th>EN XIFRES / EN NÚM</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>UNIÓ DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA (UNIO CAT)</td> <td>CINQ</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>JUNTS PEL SÍ (JXS)</td> <td>DOS CENTS</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>PARTIT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA (PSC-PSOE) (PSC)</td> <td>UNSET</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>PARTIT ANIMALISTA CONTRA EL MALTRACTAMENT ANIMAL (PACMA)</td> <td>UN</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>PARTIT POPULAR (PP)</td> <td>QUINZE</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>CIUTADANS - PARTIDO DE LA CIUDADANIA (CS)</td> <td>VINTI-CINQ</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR (CUP)</td> <td>VINTI-UN</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>CATALUNYA SÍ QUE ES POT (CATSIQUESPOT)</td> <td>DOTZE</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>RECORTES CERO - ELS VERDS (RECORTES CERO - ELS VERDS)</td> <td>ZERO</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>PIRATES DE CATALUNYA - PER DECIDIR-HO TOT (PIRATA CAT/XDT)</td> <td>ZERO</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>11</td> <td>GUANYEM CATALUNYA (GANEMOS)</td> <td>ZERO</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>12</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	CANDIDATURES / CANDIDATURAS		VOTS OBTINGUTS / VOTOS OBTENIDOS				EN LLETRES / EN LETRA	EN XIFRES / EN NÚM	1	UNIÓ DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA (UNIO CAT)	CINQ	5	2	JUNTS PEL SÍ (JXS)	DOS CENTS	200	3	PARTIT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA (PSC-PSOE) (PSC)	UNSET	27	4	PARTIT ANIMALISTA CONTRA EL MALTRACTAMENT ANIMAL (PACMA)	UN	1	5	PARTIT POPULAR (PP)	QUINZE	15	6	CIUTADANS - PARTIDO DE LA CIUDADANIA (CS)	VINTI-CINQ	25	7	CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR (CUP)	VINTI-UN	21	8	CATALUNYA SÍ QUE ES POT (CATSIQUESPOT)	DOTZE	12	9	RECORTES CERO - ELS VERDS (RECORTES CERO - ELS VERDS)	ZERO	0	10	PIRATES DE CATALUNYA - PER DECIDIR-HO TOT (PIRATA CAT/XDT)	ZERO	0	11	GUANYEM CATALUNYA (GANEMOS)	ZERO	0	12				
CANDIDATURES / CANDIDATURAS		VOTS OBTINGUTS / VOTOS OBTENIDOS																																																								
		EN LLETRES / EN LETRA	EN XIFRES / EN NÚM																																																							
1	UNIÓ DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA (UNIO CAT)	CINQ	5																																																							
2	JUNTS PEL SÍ (JXS)	DOS CENTS	200																																																							
3	PARTIT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA (PSC-PSOE) (PSC)	UNSET	27																																																							
4	PARTIT ANIMALISTA CONTRA EL MALTRACTAMENT ANIMAL (PACMA)	UN	1																																																							
5	PARTIT POPULAR (PP)	QUINZE	15																																																							
6	CIUTADANS - PARTIDO DE LA CIUDADANIA (CS)	VINTI-CINQ	25																																																							
7	CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR (CUP)	VINTI-UN	21																																																							
8	CATALUNYA SÍ QUE ES POT (CATSIQUESPOT)	DOTZE	12																																																							
9	RECORTES CERO - ELS VERDS (RECORTES CERO - ELS VERDS)	ZERO	0																																																							
10	PIRATES DE CATALUNYA - PER DECIDIR-HO TOT (PIRATA CAT/XDT)	ZERO	0																																																							
11	GUANYEM CATALUNYA (GANEMOS)	ZERO	0																																																							
12																																																										

Esther Jofre i Company

DE MUNTANYES 2015

Aquesta vegada no us parlaré de les excursions que hem fet, unes perquè no hi he pogut anar, i per tant no puc donar raó d'elles, i d'altres perquè totes són maques i és una mica anar repetint el mateix, que ens ho passem molt bé!

Quan veig cada matí, els nens de l'escola del Far, que a la majoria els porten (sense cap justificació aparent) fins al davant de la mateixa porta, m'entristeixo de pensar en com de ganduls i faltats d'esperit els estem educant.

A part del desgavell que és, tants cotxes fent maniobres en el poc espai, i les criatures passant per davant i per darrere. El dia que hi hagi un accident, Déu no ho vulgui, tots ens esglaiarem. No es cansarien pas gaire si caminessin des dels carrers del voltant i es deixés lliure el recinte de l'escola.

Perdoneu, però algú ho havia de dir...

Per altra part, no és sols el fet de caminar, pujar muntanyes i conèixer el país. Ens motiva igual que això, la disciplina que suposa l'esforç i veure que sempre podem una mica més. Recordo que pujant el Puigmal, un nen dels que portàvem es va "creuar" i no volia caminar. Els seus pares sense defallir mai, el van anar convencent i va anar pujant i essent a dalt estava contentíssim. Ens va estranyar perquè precisament és un, que sempre va davant i els treballs són seguir-lo. Tots podem tenir un dia dolent... Em va agradar per educativa, l'actitud dels seus pares. Allà on érem els hagués sigut més fàcil recular avall cap al cotxe i trobar-nos a Núria que anar-lo esperonant i motivant a no rendir-se.

No sé si heu vist la pel·lícula *El camí de l'escola* o les pel·lícules, ja que se n'han fet diverses versions, on els nens de diferents països, han de caminar dues hores i més per anar a l'escola, amb l'agreujant que travessen espais on hi conviuen animals ferotges o han de passar rius molt cabalosos per un pont penjat de dues cordes etc., i amb l'alegria que fan aquest camí i les ganes que tenen d'aprendre i ser alguna cosa més, que allò que han viscut a casa seva.

Fina Company

Hola a tothom,

Ha passat l'any volant i ja tornem a tenir la festa de Sant Martí aquí. Des del FAR ACTIU ens plau fer-vos un resum de totes les activitats que hem pogut compartir al llarg d'aquest darrer any.

OCTUBRE 2014

Divendres 31 d'octubre, just abans de la festa de Sant Martí de l'any passat, L'ASSOCIACIÓ JUVENIL ATALAIA va organitzar el HALLOWEEN amb diverses i variades activitats per a tothom, sobretot per als més petits del poble.

NOVEMBRE 2014

FESTA DE SANT MARTÍ 2014 (7, 8 i 9)

Divendres 7 de novembre, xerrada: **ÉS POSSIBLE UN ESTAT CATALÀ?**, a càrrec de l'historiador ENRIC PUJOL.

Exposició fotogràfica: **DESCOBRIM A PEU EL NOSTRE PETIT GRAN PAÍS**, fotografies realitzades durant les excursions que es porten a terme al nostre poble.

Dissabte 8 de novembre, la tradicional **BICICLETADA POPULAR** seguida d'activitats infantils i inflables.

Per la nit es va gaudir de la gran actuació de **BE THUNDERS** i **THE CUIT'S**.

Diumenge 9 de novembre, OFICI SOLEMNE a l'església de Sant Martí i seguidament **DUES SARDANES** a la plaça nova del casal de la gent gran.

A la tarda **SARDANES**, **CONCERT** i **BALL DE FI DE FESTA**, a càrrec de l'orquestra **MONTGRINS**.

Diumenge 16 de novembre, excursió A **PUIG NEULÓS**.

DESEMBRE 2014

Dissabte 13 de desembre, **QUINA DE L'ESCOLA**.

Dijous 25 de desembre, **QUINA DE L'ASSOCIACIÓ JUVENIL ATALAIA**.

Dimecres 31 de desembre, vam acomiadar l'any celebrant les campanades a l'església i vam donar la benvinguda al nou any gaudint de molta gresca i xerimola al centre cívic i social.

GENER 2015

Dijous 1 de gener, campament del PATGE REIAL i inflables.

Del 2 al 4 de gener, PARC INFANTIL DE NADAL on els més petits van gaudir de moltes activitats i varietat de jocs juntament amb molta gresca i xerimola.

Dilluns 5 de gener, arribada de SES MAJESTATS ELS TRES REIS D'ORIENT AL FAR D'EMPORDÀ.

Diumenge 18 de gener, excursió A VALLTER.

FEBRER 2015

Dissabte 7 de febrer, rua de CARNESTOLTES amb xocolatada i discomòbil.

MARÇ 2015

Diumenge 15 de març, excursió al TURÓ DE L'HOMME.

ABRIL 2015

Dissabte 11 d'abril, gran obra de teatre: DESDOBLEMENTS, protagonitzada pel grup TOCATS PER

LA TRAMUNTANA del casal de la gent gran de Figueres.

Diumenge 19 d'abril, FESTA DE LA GENT GRAN amb celebració d'Ofici Solemne, àpat al centre cívic i a la tarda música i ball.

Diumenge 26 d'abril, excursió al TAGA (RIPOLLÈS).

MAIG 2015

Diumenge 17 de maig, excursió a TORRENT I GORGS D'ESTIULA.

Dissabte 23 de maig, EXCURSIÓ DE PRIMAVERA DEL CASAL DE LA GENT GRAN. Visita a les BODEGUES TORRES a Vilafranca del Penedès i al MUSEU DE LA RÀDIO DE LUIS DEL OLMO a Roc de Sant Gaietà.

JUNY 2015

Diumenge 21 de juny, excursió a SALT DE SALLENT (LA GARROTXA)

Divendres 26 de juny, concert musical a càrrec del grup empordanès PINOCCHIO.

JULIOL 2015

FESTA D'ESTIU (10, 11 I 12 DE JULIOL)

Divendres 10 de juliol, NIT JOVE DE MÀGIA I HUMOR organitzada pel grup de joves ATALAIA. Van ser els protagonistes el MAG NANI i els monologuistes, ÓSCAR SANMARTÍN I PEPI LABRADOR.

Dissabte 11 de juliol, CAMINADA POPULAR amb el tradicional esmorzar a mig camí.

A la tarda vam gaudir del FUTBOL i A LA NIT UN AGRADABLE SOPAR A LA FRESCA.

Dissabte 18 de juliol, excursió nocturna des de SANT PERE PESCADOR A LA PLATJA DE CAN MARTINET.

AGOST 2015

Dissabte 8 d'agost, NIT D'HAVANERES al Veïnat de l'Oliva amb ELS CANTAIRE DE L'ESTANY.

Divendres 28 d'agost, vam celebrar els 10 ANYS DE POESIA A LA FRESCA amb una molt agradable vetllada a la plaça del casal de la gent gran.

Diumenge 12 de juliol, 2a FIRA DE L'ÀNEC organitzada pel grup de joves ATALAIA. Fira d'artesanía i alimentació, xerrada de l'ànec a càrrec del SR. JOSEP JOFRE i EL SR. GREGORI SOLÀ així com uns deliciosos tastets i degustació de plats d'ànec. També hi va haver inflables, festa de l'escuma i concurs instagram amb el tema de la diada.

SETEMBRE 2015

Divendres 18 de setembre, concert amb els DIRTY JOBS.

Diumenge 20 de setembre, excursió amb TREN A PORTBOU.

OCTUBRE 2015

Dissabte 17 d'octubre, EXCURSIÓ DE TARDOR DEL CASAL DE LA GENT GRAN. Visita al BALNEARI TERMES VICTÒRIA de Caldes de Montbui, visita al MUSEU DEL RELLOTGE a Sant Feliu de Codines amb un TASTET D'EMBOTITS i després de dinar, VISITA AL POBLE TERMAL DE CALDES DE MONTBUI.

Diumenge 18 d'octubre, excursió al PIC DE LES SALINES.

Dijous 29 d'octubre, celebració del HALLOWEEN a càrrec del grup de joves ATALAIA amb activitats terrorífiques.

Esperem que hàgiu gaudit de totes aquestes activitats i de les que vindran. Intentem i volem que tota la gent gran, joves i més petits s'ho passin d'allò més bé durant tot l'any.

Desitgem una molt bona festa de Sant Martí a tothom!!!

EMPEDRAT DE CIGRONS

Per Laia Carbonell Renart

INGREDIENTS per a quatre persones

- 500 g de cigrons crus
- 1 u. de ceba de figueres
- 4 u. de tomata madur
- 1 u. de pebrot vermell
- 1 u. de pebrot verd
- Oli oliva, vinagre de Mòdena, sal

PREPARACIÓ: Per fer l'empedrat:

- La nit abans hem de posar a remullar els cigrons amb aigua tèbia i sal.
- Per bullir els cigrons, posem aigua i sal a bullir i quan bulli hi tirem els cigrons escorreguts a dintre. Un cop torni a bullir, abaixem el foc i deixem coure. Els cigrons, mentrestant es couen, deixen una escuma blanca que s'ha d'anar treient de tant en tant.
- Preparem les verdures. Tallem totes les verdures a daus mitjans, les barregem i les amanim amb una vinagreta d'oli i vinagre de Mòdena.
- Un cop els cigrons cuits els escorrem i els barregem amb les verdures amanides.

Per fer la vinagreta:

- Per norma general una vinagreta està composta per: $\frac{1}{4}$ de vinagre amb $\frac{3}{4}$ d'oli i sal.
- A qualsevol vinagreta se li poden afegir tots els ingredients que vulguem, ceba picada, verdures picades petites, herbes aromàtiques, mostassa, fruits secs, puré de mora o gerds, reduccions de vi o licors...

FLAM D'OU / FLAM DE XOCOLATA

Per Laia Carbonell Renart

INGREDIENTS per a quatre persones

- 1 l de llet
- 8 u. d'ou
- 250 g de sucre
- 150 g de xocolata
- 300 g de sucre

ELABORACIÓ:

Del flam d'ou:

En un bol barregem els ous i el sucre. Afegim la llet i remenem bé. Fem el sucre cremat amb el sucre restant i una mica d'aigua. Posem el sucre cremat en flameres. Posem el preparat de flam a les flameres amb el sucre. Preparem un bany-mària per coure els flams al forn/safata per anar el forn amb uns centímetres d'aigua, que arribi fins a la meitat de les flameres. Posem a coure al forn a 140 graus durant uns 20/25 minuts. Retirarem i deixarem refredar. Es pot servir amb nata muntada.

Del flam de xocolata:

En un bol al bany-mària desfem la xocolata. Un cop la xocolata desfeta afegirem els ous i el sucre, remenarem bé. Afegirem la llet. Podem posar sucre cremat al fons o no. Posem el preparat de flam a les flameres. Preparem un bany-mària per coure els flams al forn/safata per anar el forn amb uns centímetres d'aigua, que arribi fins a la meitat de les flameres. Posem a coure al forn a 140 graus durant uns 20/25 minuts. Retirarem i deixarem refredar. Es pot servir amb nata muntada.

POLLASTRE AL FORN AMB PATATES AL BALSÀMIC

Per Maite Juanola

INGREDIENTS per a quatre persones

- Pollastre de pagès tallat a quarts
- 4 patates
- 2 cebes
- 40 ml oli oliva
- 10 ml vinagre balsàmic
- Sal, pebre
- 2 carotes
- 4 grans alls

PROCEDIMENT:

Pelem les patates, les cebes i els alls i ho partim per la meitat.

Escalquem el forn a 180°.

Agafem una plata per posar al forn i hi posem un bon raig d'oli d'oliva. A continuació, hi col·loquem les patates, les cebes, els alls i el romaní.

Ho salpebrem i ho reguem amb una barreja d'oli i vinagre balsàmic (menys balsàmic que oli d'oliva) i ho posem al forn.

Als 15 min., hi afegim el pollastre al damunt juntament amb les carotes i ho posem a punt de sal i pebre. Amb una cullera ho

reguem una mica amb el suc de la plata i també hi posem una mica de romaní damunt el pollastre. Ho deixem coure uns 35 min. més.

Dificultat: fàcil

Temps de preparació total: 50 min.

Temps de cocció: 55/60 min.

AZUKIS AMB ARRÒS I CARBASSA

Per Anna Bardera i Batlle

M'agradaria presentar-vos un plat que faig sovint, sobretot ara que ja comencem a tenir carbasses. Per a mi és un plat únic.

INGREDIENTS per a quatre persones

- 100 g d'azukis en cru
- 250 g de carbassa crua
- 1 l d'aigua
- 1 ceba petita de Figueres
- Oli d'oliva
- Sal
- 1 tallet d'alga kombu
- 80 g d'arròs integral

ELABORACIÓ:

Comencem la nit abans posant les azukis en un litre d'aigua i l'alga kombu en remull. Ho deixarem aproximadament unes 12 hores.

1- Al matí, posem a l'olla l'aigua amb les azukis, l'alga i un xic de sal. Quan arrenqui el bull, ho taparem i afluixarem el foc. S'haurà de coure durant 1 h i 15 min.

2- En una altra olla fem bullir l'arròs integral, 20 min.

3- Mentre tenim les dues olles bullint, tallem la ceba ben petiteta i la fregim amb oli d'oliva durant 10 min. Passat aquest temps, traiem la ceba i a la mateixa paella, afegint-hi una mica d'oli, hi posem la carbassa tallada a talls d'un cm més o menys. La fregim durant 10 min.

4- Quan ha passat el temps de cocció de les azukis, amb el foc lent, retirem l'alga kombu de l'olla i hi afegim la ceba i la carbassa. Ho coem durant 20 min. Ho escorrem i ja ho podem servir.

Jo ho emplato amb un raig d'oli d'oliva i un polsim d'algues seques. També hi pots posar una mica de salsa de soja.

Bon profit!!!!

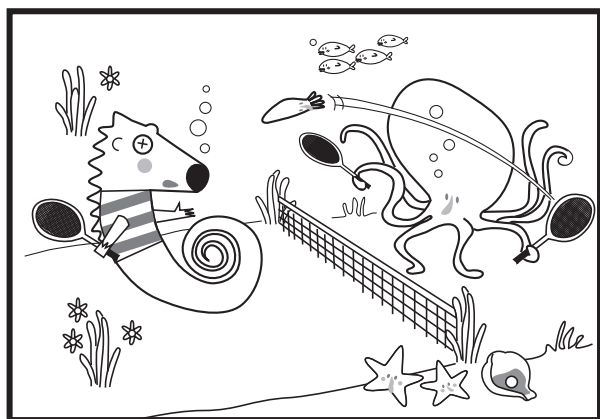
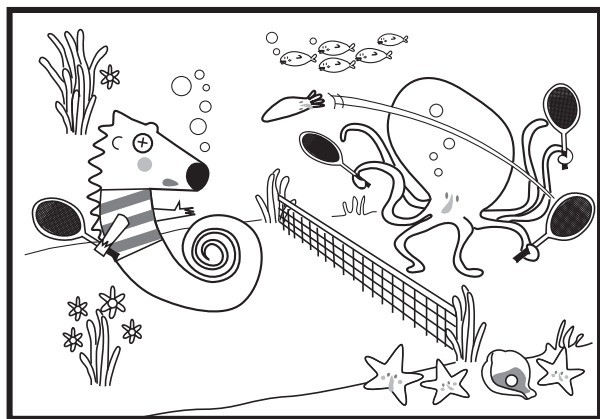

ENTRETENIMENTS

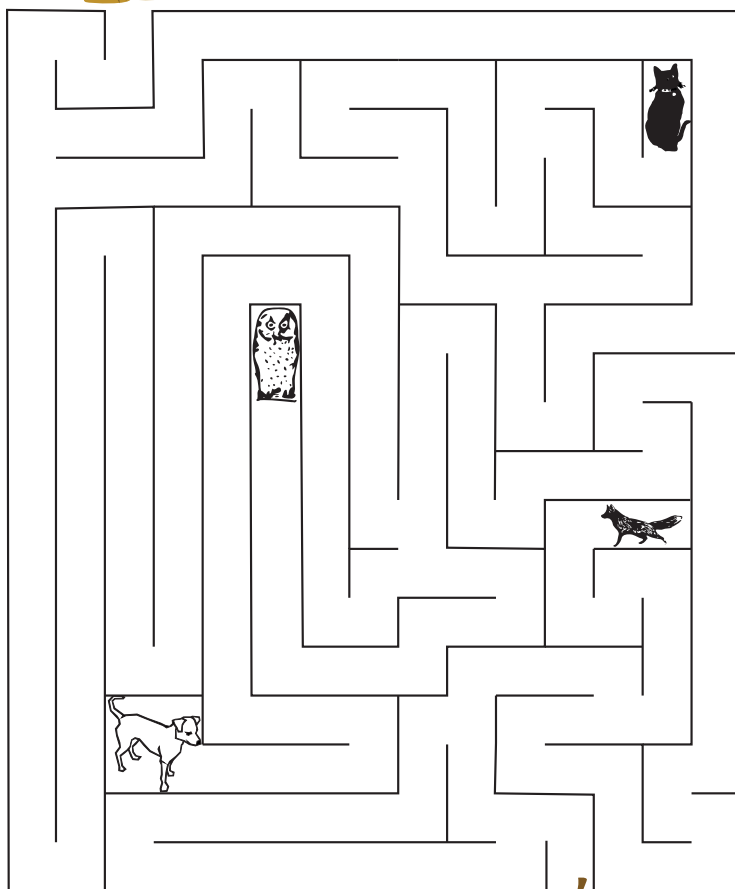
SUDOKU

5				8	6			1
		2	7		1	6		
	7	1				2	5	
9	1			2			7	
3			1	4	5			6
	6			9			2	4
	5	3				4	6	
		8	9		3	5		
2			5	1				7

L'objectiu del joc és descobrir les sis diferències que hi ha entre les dues còpies del dibuix de sota

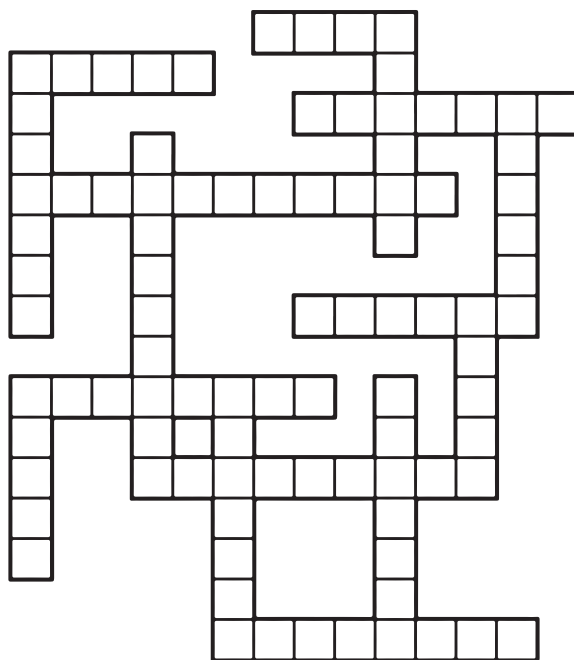

Ajuda l'esquirol a trobar els seus aglans.
Vés amb compte amb els depredadors!

Completa la graella amb les paraules de la llista, que fan referència al món urbà.

- 4 LLETRES:
Parc
- 5 LLETRES:
Barri
Plaça
Ronda
- 6 LLETRES:
Carrer
Rambla
Xamfrà
- 7 LLETRES:
Autovia
Carreró
Passeig
Polígon
- 8 LLETRES:
Avinguda
Bulevard
- 9 LLETRES:
Autopista
Carretera
- 11 LLETRES:
Illa de cases

FESTA D'HIVERN 2015

EL FAR D'EMPORDÀ

DIVENDRES
13
DE NOVEMBRE

A les 20.00 h. al Centre Cívic i Social, **PRESENTACIÓ DEL NÚMERO 13 DE LA REVISTA ALBERES**, i **CONFERÈNCIA DEDICADA A L'EXCURSIONISME** a càrrec del **Sr. Àngel Madrià**, director de l'editorial Gavarres.

DISSABTE
14
DE NOVEMBRE

Al Centre Cívic i Social, a les 10.00 h

BICICLETADA POPULAR

tot el dia, **INFLABLES** per a la mainada

A les 17.00 h. **Concurs de POSTRES**

A les 18.00 h. **Jocs de Cucanya per a la mainada**

A les 22.00 h. **Gran PLAYBACK**
i seguidament **DISCOMÒBIL**

DIUMENGE
15
DE NOVEMBRE

A les 12.00 h. a l'Església de Sant Martí

OFICI SOLEMNE. Seguidament, a la Plaça Major
dues **SARDANES**.

A les 17.00 h. al Centre Cívic i Social,
SARDANES, CONCERT i BALL de FI de FESTA amb l'orquestra

SELVATANA

La Comissió de festes vol agrair a totes les persones, entitats i a l'Ajuntament que al llarg de l'any ens donen suport per tirar les festes endavant. Sense vosaltres no seria possible. Cada any treballem per fer una festa millor i al gust de tothom. Moltes gràcies a tots i BONA FESTA MAJOR!!!

